

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, czwartek, 31 października 1945 roku

Nr 284

Pod osłoną frazesów

demokratycznych i wolnościowych uprawia się
w koloniach angielskich wyzysk i niewolnictwo.—
ONZ zajęła się tą sprawą

W przemówieniu wygłoszonym na posiedzeniu Organizacji Narodów Zjednoczonych 29 października szef delegacji radzieckiej Molotow poruszył sprawę konieczności powszechnego rozbrojenia. Molotow wezwał zebranie, aby Organizacja uznała konieczność zaprzestania zbrojeń i zakazu produkcji i korzystania z energii atomowej dla celów wojennych. Decyzja tego rodzaju usunie niebezpieczeństwo wojny i wzmocni współpracę międzynarodową.

Wykonanie tej decyzji Narody Zjednoczone winny poruczyć Radzie Bezpieczeństwa.

W odpowiedzi na przemówienie Molotowa, głos zabrał m. inn. przedstawiciel Stanów Zjednoczonych, senator Austin. Oświadczył on, że popiera w całej rozciągłości wniosek min. Molotowa, dotyczący redukcji zbrojeń i domaga się wnieścia go na porządek dzienny sesji ONZ, celem wszechstronnego przedys-

kutowania i powzięcia odpowiednich decyzji

Na wczorajszym posiedzeniu ONZ rozpatrywano również sprawę, związaną z warunkami, w jakich żyją narody kolonialne. W dyskusji zabrał głos m. in. delegat Syrii, który przypomniał, że Narody Zjednoczone przyjęły na siebie odpowiedzialność i pewne zobowiązania wobec narodów kolonialnych. Jak dotąd, niestety, zobowiązania te są wogóle nie dotrzymywane, a opieka nad narodami kolonialnymi nie jest realizowana.

Jak wiadomo, W. Brytania, Holandia i inne państwa posiadają w różnych częściach świata wielkie obszary, t. zw. kolonie, które eksploatują w bezlitosny sposób, a mieszkańcom narzucają jarzmo niewolnictwa. Niesłychany wyzysk i do skrajności posunięte poniżenie godności narodów kolonialnych, uprawiane są pod płaszczykiem „cywilizowa-

nia” tych terenów i zasłanianie są frazesami „wolnościowymi i demokratycznymi”.

W toku dalszej dyskusji wysunięto postulat utworzenia t. zw. Rady Powierniczej, tj. instytucji przy ONZ, której zadaniem byłaby ochrona interesów narodów kolonialnych. Delegaci Syrii i Filipin podkreślili, że narody zainteresowane przywiązują wielką wagę do sprawy utworzenia takiej Rady.

Generalne Zgromadzenie ONZ w nowym Yorku dzisiaj ma zakończyć debatę nad sprawami ogólnymi.

Przedstawiciel Australii wyraził przekonanie, że Zgromadzenie Ogólne nie powinno podporządkowywać się decyzjom i opiniom swych komisji. Zdaniem delegata australijskiego Rada Bezpieczeństwa zawiodła pokładane w niej nadzieje i potwierdziła obawy, jakie zarysowały się już podczas konferencji w San Francisco.

Agenci brytyjscy rozszerzają swą działalność w Syrii

Z Beyrutu donoszą, że prasa syryjska wykazuje zaniepokojenie z powodu aktywności agentów brytyjskich, przenikających do Syrii.

Dzienniki syryjskie zapytują, dlaczego kraj ich stał się ostatnio terenem ożywionej działalności agentów brytyjskich. „Nie chcemy bynajmniej, pisać, znaleźć się w orbicie imperializmu brytyjskiego, gdzie nas starają się wciągnąć przemocą Anglosasi.”

Ponowna dymisja członków rządu greckiego

Donoszą z Aten, że ministrowie greccy ponownie złożyli na ręce Tsaldarisa dymisję.

Tsaldaris prawdopodobnie odbędzie konferencję z królem, w celu zdania mu sprawy ze swych wysiłków, zmierzających do rozszerzenia podstaw rządu, które nie zostały uwieńczone powodzeniem.

Tsaldaris oświadczył przedstawicielom Reutera, że zamierza doradzić królowi rozwiązanie parlamentu.

Anglicy w Egipcie rujną gospodarkę i finanse tego kraju

Prasa egipska zajmuje się ostatnio przyczynami ciężkiej sytuacji ekonomicznej Egiptu. Finanse Egiptu znajdują się w stanie krytycznym — drugi państwowy sięgają 500 mil. funtów. Przyczyny tego zjawiska dziennik upatruje w penetracji brytyjskiej i w zależności Egiptu od Wielkiej Brytanii. Celem uzdrowienia stosunków finansowych i gospodarczych Egipt powinien domagać się niezwłocznego opuszczenia Egiptu przez Anglików — stwierdza opinia

W obronie nauczycielstwa

Uchwała Komisji Centralnej Z. Z.

W dniu 28 października odbyło się w Warszawie posiedzenie Komisji Centralnej Związków Zawodowych, na którym m. in. omawiano szczegółowo obecną sytuację gospodarczą w kraju oraz położenie materialne szerokich mas nauczycielstwa i pracowników oświatowych.

W sprawie bytu nauczycieli prezydium KCZZ powzięło rezolucję, w której określa obecny stan rzeczy jako wysoce niepokojący. Na przestrzeni ostatnich miesięcy zaznaczył się znaczny odpiw nauczycieli ze szkół, a w związku z tym, powstała groźba zamknięcia szeregu zakładów szkolnych.

Główną przyczyną ucieski nauczycieli od zawodu — stwierdza prezydium KCZZ — jak i braku nowych kandyda-

tów do zawodu nauczycielskiego jest ich ciężkie położenie materialne.

W końcu swej rezolucji KCZZ apeluje do czynników rządowych o zabezpieczenie bytu mas nauczycielskich oraz o opracowanie zarządzeń, mających na celu okazanie wydatniejszej niż dotąd pomocy nauczycielstwu i pracownikom administracji szkolnej.

Odnosnie ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju Komisja Centralna Związków Zawodowych, jako reprezentantka świata pracy, zgłasza pod adresem władz żądanie, aby we wszystkich sprawach dotyczących położenia materialnego klasy pracującej, a więc i w określaniu polityki cen i płać, decyzje zapadały przy udziale KCZZ.

Pożyczka dla Polski

Mamy otrzymać 600 milionów dolarów na inwestycje, przewidziane planem gospodarczym

Minister Skarbu, Dąbrowski, po powrocie z przeszło 5-tygodniowej podróży do Kanady i Stanów Zjednoczonych, zakomunikował przedstawicielom prasy polskiej, że niezależnie od pomyslnego załatwienia sprawy zdeponowanego w Kanadzie złota polskiego, w imieniu Rządu Polskiego zgłoszony został wniosek do Międzynarodowego Banku Gospodarczej Odbudowy i Rozbudowy o udzielenie nam kredytu w wysokości 600 milionów dolarów.

Pożyczka ta ma być obrócona na pe-

wne inwestycje, przewidziane w planie 3-letnim. Wniosek polskiej delegacji spotkał się ze zrozumieniem wśród wielu osób, reprezentujących władze B. G. O. R. Delegacja polska uzasadniła szczegółowo nasze potrzeby, opierając się o materiały cyfrowe 3-letniego planu gospodarczego.

Wniosek polski jest obecnie szczegółowo badany przez dyrekcję Banku, której dalszych niezbędnych danych dostarczą eksperci polscy. Wyjadą oni w najbliższych dniach i będą czuwać nad biegiem sprawy.

Wallace przeciw podżegaczom

Były minister handlu Stanów Zjednoczonych Henry Wallace, przemawiając na zebraniu studentów uniwersytetu waszyngtońskiego oświadczył, iż od czasu mowy fultońskiej Churchilla w Ameryce wzmogła się znacznie propaganda antyradziecka.

„Oskarżam większą część prasy amerykańskiej — powiedział Wallace — o podawanie tendencyjnych informacji o Związku Radzieckim i czynię ją odpowiedzialną za skutki, jakie wynikną z jej udziału w kampanii antyradzieckiej”.

Zgon P. Hulki-Laskowskiego

W dniu 29 bm. zmarł w szpitalu w Cieszynie jeden z najwybitniejszych literatów współczesnych, znakomity krytyk, publicysta Paweł Hulka-Laskowski

Protesty Albanii w sekretariacie ONZ

Premier albański Enver Hodża wystosował do generalnego sekretarza ONZ Trigve Lie notę protestującą przeciw pojawieniu się torpedowców brytyjskich na terytorialnych wodach greckich. Pojawienie się tych jednostek pociągnęło za sobą przykre następstwa, ponieważ najechały one na minę założoną w celach prowokacyjnych przez faszystów greckich.

W drugiej nocy do sekretarza ONZ Enver Hodża wystąpił przeciw działalności greckich organizacji monarchistyczno-faszystowskich na terenie Albanii.

Bliski Wschód walczy przeciw Brytyjczykom

W środę po południu na stacji kolejowej w Jerozolimie wybuchły 3 bomby. Oddziały brytyjskie i policja pośpieszyły na miejsce wypadku, przy czym — schwytano sprawcę zamachu. Jeden posterunkowy policji poniósł śmierć podczas badania pakunku z bombą, pozostawionego w szatni dworcowej. Eksplozja nastąpiła wkrótce po przeprowadzonej przez wojsko brytyjskie kontroli pieszych i samochodów w pobliżu dworca.

W Kairze wykryto organizację zajmującą się szmuglem broni. Znaleziono 700 karabinów, i pistoletów i 500 naboju. Broń ta rzekomo przeznaczona była dla Palestyny.

USA i ZSRR nawiązały komunikację radiotelefoniczną

Jak donoszą z Londynu, w dniu wczorajszym została otwarta normalna komunikacja radiotelefoniczna między Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Radzieckim.

Okradają transporty węgla

W miejscach, gdzie pociąg zwalnia i na zakrętach grasują specjaliści — węglo-krady. — Jak należy z tym walczyć? —

Mieszkańcy przedmieść w okolicach linii kolejowych alarmowani są co noc, a również i w dzień strzałami. Otóż w okresie nadchodzącej zimy rozpoczęła się ofensywa węglokradów i konwojentów pociągów z węglem staczają formalne potyczki w obronie całości transportów.

Węglokrady zorganizowani są w bandy często liczące po kilkadziesiąt ludzi i rozporządzają swoimi środkami transportowymi — furmankami, a na nawet ciężarówkami. Wielkie napady na transporty węgla dokonywane są zwykle w odludnych miejscach, gdzie tory idą pod górę lub na zakręcie. Tam pociąg z konieczności zwalnia biegu i zlodzieje, tzw. „skoczki“, skaczą na wagony i otwierają ruchome burty węglarek. Węgiel stacza się na tory, gdzie czekają inni członkowie szajki, którzy zrzucony węgiel ładują na czekające furmanki. Węgiel jedzie furmankami dalej, najczęściej do prywatnych składów. Konwojenci usiłują najczęściej strzałami spłoszyć rabusiów. Ci jednak korzystając z ciemności i czasami wręcz nadzwyczajnej szybkości swoich ruchów — strzelają się nie bojąc, mimo, że od czasu do czasu któryś z węglokradów zostanie postrzelony.

Zdarzały się również wypadki, że bezczelni zlodzieje, korzystając, że któryś z transportów miał słabszy konwój, zatrzymywali pociąg i zupełnie otwarcie przeladowywali węgiel na furmanki czy samochody. Terroryzowali przy tym obsługę pociągu posiadając bronią.

Podczas postojów, konwojenci, ukryci pod kołami wagonów, ostrzeliwują bandy, atakujące pociąg. Przyprawiając transportu ze Śląska do Łodzi kosztuje zawsze po kilkanaście naboł każdego konwojenta.

W dzień na stacjach kradzieży węgla dokonują najczęściej dzieci i kobiety, które zrzucają ze stojących wagonów po kilkanaście brył i ładują je w worki. Dzieciaki te wysyłane na kradzież przez swoich opiekunów narażone są na kalectwo lub na postrzelenie przez konwojentów.

W Łodzi najwięcej kradzieży węgla popełnianych jest w okolicach Widzewa

i Chojen. Węglokradzie okoliczne pełne „skoczki“ — to Łazy i odcinek między Piotrkowem i Częstochową. Zresztą, tam, gdzie tylko teren jest wygodny dla rabusiów tam grasują szajki.

Jakie znaczenie w życiu gospodarczym Polski mają kradzieże węglowe ilustrują dane statystyczne — otóż około 3—5 procent transportów jest rozkradanych. Wiele set tysięcy ton węgla idzie w ten sposób na marne w ciągu roku.

Wyda się że w dużej mierze do rozwielenia się węglokradztwa przyczynia się to, że tory kolejowe i dzielnice

miast przyległe torowiskom stacji towarowych są zbyt słabo patrolowane przez Milicję Obywatelską i Straż Ochrony Kolejowej. Złodzieje węgla narażeni są na ujęcie tylko podczas dokonywania kradzieży. W chwili gdy zdołają oddalić się od torów są już bezpieczni i przenoszą i przewożą węgiel, zupełnie się nie kryjąc. Konwojenci nie mogą ścigać węglokradów, bowiem nie wolno im oddalać się od transportu i również dlatego nie mogą ująć zlodziei — usiłują najwyżej spłoszyć zlodziei strzałami.

Furmanki jadące z węglem, winny być kontrolowane i w razie nie okazania

kwitów ze składu powinno być wszczęte dochodzenie. Silne stałe patrole w pobliżu miejsc ulubionych przez zlodziei do dokonywania napadów napewno również przyczyniłyby się do ujęcia wielu rabusiów. Powinno się także wprowadzić kontrolę składów węgla, szczególnie w małych miasteczkach, gdzie często uprawiane jest paserstwo skradzionym węglem.

Natychmiastowe wprowadzenie ostrych środków zaradczych napewno przyczyni się do tego, że transporty węgla podczas tej zimy będą przychodzić w całości i bez opóźnień. Z.

Razem z ofiarami

pochowano w Luenneburgu Kurta Kocha, zastępcę komendanta z Radogoszcza

Dziwne rzeczy dzieją się czasem na świecie. Ludzie, którzy winni być potępiani po wsze czasy, dostępują wielkich zaszczytów. Zamiast przekleństw, otacza ich nimb sławy.

Taki właśnie wypadek wydarzył się obecnie w obozie dla zbrodniarzy hitlerowskich w angielskiej strefie okupacyjnej, w miejscowości położonej niedaleko miasta Lünenburga.

Anglicy odnaleźli zbiorowe mogiły, w których spoczywały zwłoki ofiar hitlerowskiego terroru. Z polecenia władz angielskich zwłoki te zostały wykopane, celem urządzenia ofiarom hitlerowskiego barbarzyństwa uroczystego pogrzebu.

15.05 (z Łodzi) „Pierwszy poeta pracy w Europie“ fel. A. Osieńskiego. 15.15 (z Łodzi) Sonata Beethovena na skrzypce w wyk. A. Lewandowskiego. Przy fortep. P. Szpora. 15.45 (z Łodzi) Koncert reklamowy. 16.00 Dziennik. 16.30 Recital wiołonezowy J. Mikulskiego. 16.55 (z Łodzi) Reportaż. 17.10 Muzyka muzyczna. 17.50 „Odbudowujemy W-wę“. 17.55 (z Łodzi) Aud. dla przodowników pracy: „Melodie elegijne“ ze słowem wiążącym w opr. A. Jedlikiewicza. 18.10 Aud. literacka: „Wojciech Żurkowski“. 18.30 Arie operowe w wyk. J. Kozubskiego. 19.00 (z Łodzi) W ramach aud. „Nauka przy głosniku“ „Jan Matejko“ fel. dr E. Lepkowskiego. 19.15. Do

Program radiowy na dziś

„Nauki przy głosniku“. 19.30 (z Łodzi) „Synowie Jana Sebastiana Bacha“ Aud. sl. muzyczna w opr. prof. K. Stromengera. 20.00 Dziennik. 20.30 „Nasze pieśni“. 20.45 (z Łodzi) Słuchow. p. l. „Jeńcy“ wg. L. Rydla w opr. J. Janowskiego i reż. T. Markowskiego. 21.10 Koncert rozrywkowy. 21.45 Kwadrans prozy. 22.00 „Pokrzywy nad Brdą“. 22.15 (z Łodzi) Przegl. wydawnictw w opr. Z. Osieńskiego. 22.25 (z Łodzi) Przegl. teatralny w opr. A. Gromskiego. 22.30 (z Łodzi) Koncert życzeń. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika. 23.20 Progr. na jutro. 23.30 (z Łodzi) Program na jutro; zakończenie aud. i hymn do 23.35.

Nasze Fauly

AFLIK Z OSIN. Państwowa Niższa Szkoła Muzyczna mieści się przy ul. Piotrkowskiej 252/54.

JADZIA Z KONSTANTYNOWA. Tamtejszy „na-rzeczony“, z którą ma dziecko, pewnie tak samo obliczył, że się z nią ożeni i zapewnił, że tylko ją kocha. Powinno być Pan! bardzo ostrożna w stosunku do tego człowieka.

ZROZPACZONA EWA. Musi się Pan! starać przez Sąd (Plac Dąbrowskiego 5) o uznanie męża Pani za zaginionego. Może Pan! przede wszystkim postawić jako świadka tego towarzysza swego męża, który dał Pani znać o jego śmierci. Sprawa taka trwa zwykle parę miesięcy.

NIEZDECYDOWANY R. Przede wszystkim by zostać pilotem musi Pan! ukończyć kurs szybowcowy. Niech się Pan! w tym celu uda do Aeroklubu Łódzkiego, ul. 6-go Sierpnia 1/3. Nie potrzebuje Pan! przerywać nauki w gimnazjum.

NIESZCZĘŚLIWE PRZYJACIOŁKI. Nie powinny Panie miłych partnerów od tancerzy traktować poważnie i wymagać od nich wierności. Na to będzie czas, gdy będą Panie miały narzeczonych, czy mężów. Na zabawę można chodzić raz z jednym młodym, człowiekiem, raz z innym i utrzymywać z nimi po prostu miłe stosunki towarzysko-koleżeńskie. Nie szukajcie dziewczęta, dramatów, tam gdzie ich naprawdę nie ma!

Codzienna nowelka „Expressu“

W cyrku

Po przerwie zaczęto ustawiać na piasku areny wysoki płot żelazny. Pogromca lwów krztał się już na arenie, wystrójony w czerwony frak i zielone spodnie. Wysokie, lakierowane buty lśniły się w blaskach jarzących lamp, jak lustra.

Publiczność poczęła wracać na miejsce. Oczekiwano występów dzikich zwierząt z biciem serca.

Po krótkiej chwili zmontowano niski żelazny korytarz, którym poczęły wbiegać na piasek areny lwy, tygrysy i pantery. Pogromca stał przy drzwiach żelaznych, w towarzystwie dyrektora cyrku i rozmawiał z nim półgłosem.

Mijała minuta za minutą. Publiczność zaczęła się niecierpliwić. Poczęły padać okrzyki:

— Zaczynać! Już czas!

— Dość tej zwłoki!

Dyrektor dalej rozmawiał z pogromcą. Widocznie naradzali się nad jakąś sprawą. Orkiestra zaczęła grać marsza triumfalnego.

Wreszcie dyrektor odwrócił się w kierunku publiczności.

— Szanowni państwo! — poczęł mówić. — Bardzo przepraszamy za wypadek, lecz proszę posłuchać tylko...

W cyrku panowała niezmiernie cisza. Tylko na piasku areny dygotały ciężko grzywiaste lwy i kuliły się po katach przagowate tygrysy.

— Proszę państwa — mówił dalej dyrektor. — Zaszedł taki wypadek: Cyrk nasz podobał się przez całe dwa dni i zwierzęta są w strasznym stanie nerwowego wyczerpania. Lwy są zdenerwowane, to trudno. Proszę tylko popatrzeć na arenę!

Jakoż w samej rzeczy na arenie działy się dziwne sceny. Kilkanaście srogich drapieżców krążyło dokoła krat żelaznej klatki, wążąc i porykując od czasu do czasu. Co chwila pomocnicy pogromcy wsuwali w szpary klatki drągi żelazne i rozdzielali rzucających się na siebie przeciwników.

— Proszę państwa! Obowiązują u nas pewne normy i przepisy. Poślad dziś do klatki pogromcę, znaczony to tyleż samo, co skazać go na pewną śmierć, albo na kalectwo! Niechże państwo nam wybaczą, że numer przedstawienia z dzikimi zwierzętami zostanie na dziś odwołany i odłożony do jutra.

Tum poczęł szemrać. Rozległy się okrzyki galerii. Lecz wśród szmeru niezadowolonych podnosiły się i głosy rozsądku. Tak, w samej rzeczy, lwy były w stanie strasznego rozdrażnienia. Na arenie panował jeden ryk. Piasek, rozrzucony potężnymi pazurami zwierząt, leciał na łóża parterowe i na pierwsze rzędy krzesel.

— Wyprowadźcie lwy! — rozległ się jakiś okrzyk

Dyrektor znów nakazał ciszę.

— Proszę państwa! Proszę się uciśzyć! Proszę zachować zupełną ciszę, może się jednak uda spektakl z lwami! Tylko proszę o kompletną ciszę! Będziemy się starali uspokoić zwierzęta.

Publiczność usiadła na miejscach. Tylko na arenie dzikie zwierzęta miotały się wzajem, wydając od czasu do czasu głuche poryki.

Nagle w jednej z łódz powstała jakaś młoda dziewczyna i, zwracając się do mężczyzny, siedzącego obok niej, powiedziała głośno:

— Ludwiku! Jeżeli jesteś taki nieustraszony i tak mnie kochasz, jak przysięgałeś tyle razy, to przynieś mi teraz rękawiczki!

W tej samej chwili przez kraty żelaznego ogrodzenia na piasek areny padły dwie białe lśniące rękawiczki młodej kobiety.

Wśród publiczności powstał szmer zdumienia. Scena była tak podobna do ballady Schillera „Rękawiczki“. Tu i ówdzie rozległ się śmiech i okrzyki zachęty.

— Idź po rękawiczki, kawalerze!

Młody człowiek przeskoczył barierę łódz i podszedł do pogromcy, stojącego przy drzwiach żelaznych. Jednym ruchem ręki chwycił kłamkę wejściową. Stał chwilę wobec kilkudziesięciu czworonożnych bestii, rozglądając się w poszukiwaniu rękawiczek.

Potem pochylił się nieco naprzód i skoczył między lwy, podnosząc jedną rękawiczkę z ziemi. Druga rękawiczka leżała o kilka kroków dalej. Lwy w tej

samej chwili gotowały się do skoku.

Tygrysy po katach oblizywały się straszliwymi czerwonymi językami. Posługujące cyrkowi wsunęli przez ogrodzenie krat w kierunku odważnego człowieka swe kije żelazne, pragnąc nieść mu pomoc.

Widownia zamarta w bezruchu. Pogromca, stojący poza kratami, opuścił na ziemię bicz i rewolwer. Dyrektor schwytył się za upomadowaną czuprynę i wyrwał sobie włosy z głowy.

Młody człowiek w tej samej chwili już był przy kratce. Otworzone mu ją. Wysunął się błyskawicznie na zewnątrz. Dzięki zwierzętom już gotowały się do skoku na dziwnego śmiatka.

Młody człowiek podszedł do łódz i podał rękawiczki ukochanej. Na widowni poczęto krzyżeć i bić brawa.

Młody człowiek wyjął chusteczkę z kieszeni marynarki i ociera nią wielkie krople potu z białego czoła.

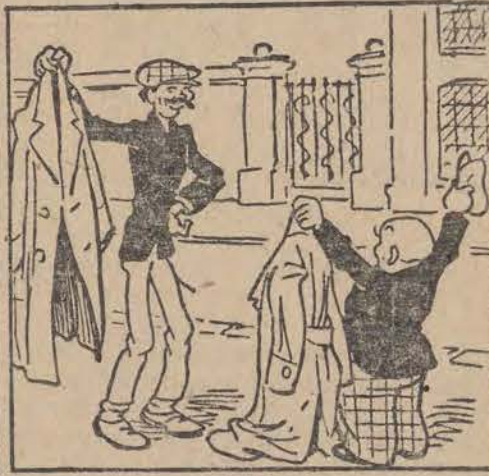
Kobieta objęła go za szyję i pocałowała w oba policzki. Potem wzięli obieje pod rękę z cyrku, żegnani burzą oklasków.

Po skończonym przedstawieniu w gabinecie dyrektora zebrał się wybitniejszy artysta. Dyrektor ścisnął rękę odważnego człowieka, który wszedł do klatki dzikich zwierząt przed godziną.

— Od dzisiejszego dnia angażuję pana i pańską żonę na stałe! Tylko jeden warunek — podczas pierwszego przedstawienia w każdym miejscu musicie powtórzyć nasz numer! Pomysł był naprawdę doskonały! M.

WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

WACEK: — Myślę, że albo się wojna przedko skończy — albo nie...
WICEK: — Może masz rację!

KRAWIEC: — Odnieście pałta po-
dług adresu! Już zapłaćcie!
WACEK: — Z miłym wdziękiem!

DOZORCA: — Te już uciekli do Rze-
szy! Coraz więcej ich więcej!
WACEK: — Fajna wiadomość!

WICEK: — Zapłacone, a właściciele
zwiali! Co ty na to?
WACEK: — Ze pałta nasze!

Chleb na kartki na pierwszą dekadę listopada

Na karty żywnościowe z miesiąca li-
stopada rb., na pierwszą dekadę miesia-
ca, tj. od dnia 1 do 10. 11. rb. włącznie,
będą realizowane następujące odcinki
na chleb:

Kat. I na odcinek Nr 1 i 12 po 1 kg
chleba. Kat. II na odcinek Nr 1 i 12 po 1
kg chleba. Kat. III na odcinek Nr 1 i 12
po 1 kg chleba. Kat. IIII na odcinek Nr
1 i 12 po 1 kg chleba. Kat. IIII na odcie-
nek Nr 1 i 12 po 1 kg chleba. Kat. „N”
na odcinek Nr 1 i 12 po 1 kg chleba.

Na karty żywnościowe „MK” (Mini-
sterstwo Komunikacji) z miesiąca paź-
dziernika rb. realizowane będą nastę-
pujące odcinki na chleb:

Kat. „C” na odcinek Nr 1 i 12 — odcinek
jasno-brąz — 4 kg chleba żytniego (po
2 kg na jeden odcinek).

Z miesiąca listopada rb. na karty ży-
wnościowe „MK” (Min. Kom.) realizo-
wane będą następujące odcinki na chleb
żytni:

„M. K.” pracownicza na odcinek Nr
27 i 28 po 2 kg chleba, „M. K.” rodzinna
na odcinek Nr 29 po 2 kg chleba.

Pomoc UNRRA może być przedłużona

Działalność UNRRA trwać ma, jak
wiadomo, do dnia 1 kwietnia 1947 roku.
Jak dotąd niewiadomo, czy zostanie ona
przedłużona, jednakże istnieje możli-
wość dalszego utrzymania pomocy mi-
ędzynarodowej dla krajów zniszczonych
działaniami wojennymi.

Pomoc ta ma objąć zwłaszcza dzieci,
przy czym obecnie rozpatrywany jest
w tej materii przez Komisję Gospodar-
czą, ONZ specjalny wniosek o utworze-
nie tzw. „Funduszu Dzieci, czego”.

Słodka wiadomość 800 milionów kilogramów z tegorocznej produkcji

Dowiadujemy się dalszych interesują-
cych szczegółów o rozpoczętej kampanii
cukrowej.

Z 68 cukrowni przygotowanych do ru-
chu połowa już pracuje. Kampania te-
goroczna będzie trwała do połowy grud-
nia. W tym czasie cukrownie przerobią
25 milionów kwintali buraków, z czego
otrzymamy przeszło 300 milionów kilo-
gramów cukru. Jest to prawie 2 razy
tyle, ile wyprodukowaliśmy w ubiegłym
roku.

Przyjmując, że za każde 100 kg. bura-
ków otrzymuje rolnik 3 kg. cukru, a uro-
dzaj z hektara wynosi 200 kwintali —
przeciętny dochód z jednego hektara wy-
nosi około 100 tysięcy złotych.

Cukrownictwo nasze ma wspaniałe per-
spektywy rozwoju, mamy bowiem tyle
cukrowni, że możemy przerobić w nich
4 razy więcej buraków, niż obecnie. (i)

Ofiara na sieroty

Z okazji urodzin właściciela fabryki
„Wstążka” przy ul. Dowborczyków 25,
na rzecz sierot po zmarłych w obozach
koncentracyjnych, solenizant ofiarował
sumę 5.000 zł. zaś jego robotnicy 1.650
złotych.

Nikt nie straci pracy

w okresie zimowym. — Ewidencja robotników
budowlanych. — Brak fachowców. —

Zbliżająca się zima groziła zwykle
licznym rzeszom pracowniczym półtor-
ną zimorą — bezrobociem. Z nastaniem
bowiem pierwszych mrozów przerywa-
no roboty sezonowe — ziemne, budow-
lane itd. i tysiączne rzesze sezonowców
znajdowały się na bruku, w obliczu gło-
du i chłodu.

Akcja zasiłkowa, z której w pewnej
mierze korzystali bezrobotni, nie roz-
wiązywała zupełnie sprawy. Była ona
kroplą w morzu, wobec istotnych po-
treb liczących rzesz.

Opadające obecnie liście z drzew i
pierwsze przymrozki zapowiadają rych-
le przerwanie robót sezonowych w na-
szym mieście. W związku z tym zainter-
esowaliśmy się, jak się obecnie przed-
stawia sytuacja.

Roboty sezonowe zakończone będą w
Łodzi przy pierwszych mrozach. Może
to nastąpić w połowie listopada. Na ro-
botach sezonowych w naszym mieście
zatrudnionych jest około 4—5 tysięcy
robotników.

Co się z nimi stanie, gdy prace zo-
staną przerwane? Czy tak, jak w latach
przedwojennych, będą musieli oglądać
się na ofiarną publiczność?

Nie! Dziś sprawa przedstawia się cał-
kowicie inaczej. Dziś zima nie wyrzuci
na bruk żadnego robotnika, ponieważ
praca jest dla każdego, mało z tym —
brak nam jeszcze rąk do pracy.

Z liczby pracujących obecnie sezo-
nowców liczą część, bo około 2.000 robot-

ników, zatrudniać będzie nadal Zarząd
Miejski. Przeważnie sezonowcy znajdują
zajęcie przy rozbiorze zniszczonych do-
mów na terenie b. ghetta na Bałutach.
Wiele domów należy bowiem rozebrać,
aby na ich miejscu postawić nowe, by
wskrzesić życie na ruinach.

Część sezonowców znajdzie pracę w
innych resortach i agendach miejskich.
Pozostali będą mogli pracować przy pra-
cach porządkowych, transportowych,
wyładunkowych itp.

W ogóle jeśli chodzi o bezrobocie, to
zagadnienie to nie jest żadnym proble-
mem. Natomiast gorzej przedstawia się
sprawa przygotowania sił na następny
sezon budowlany, który według wszel-
kiego prawdopodobieństwa, będzie oży-
wiony i w związku z tym zajdzie potrze-
ba zaangażowania znacznej ilości robo-
tników budowlanych.

Na razie przygotowania idą w tym
kierunku, że przeprowadza się dokładną
ewidencję rezerw robotniczych. Karto-
teki Urzędu zatrudnienia w Łodzi liczą
około 17.000 robotników budowlanych
na terenie Łodzi i 14 powiatów naszego
województwa.

Czy to jednak wystarczy? Wydaje
się, że nie. I jakkolwiek ilość sezon-
owych robotników niewątpliwie powięk-
szy się jeszcze wydatnie przez napływ
ludzi ze wsi do miasta, tak jak w tym
roku, to jednak mimo to może się dać
we znaki brak rąk do pracy, tym bar-
dziej, że masowemu napływowi robotni-
ków z prowincji będzie stał na prze-
szkodzie brak dla nich mieszkań.

Jak temu zaradzić? Dużo do powie-
dzenia miałoby przygotowywanie no-
wych sił fachowych przez szkolenie i
doszkalanie oraz przygotowanie pomie-
szczeń, chociażby baraków mieszkal-
nych dla sprowadzanych z prowincji.

Pewnym odcieniem byłoby także
wykorzystanie bezrobotnych kobiet do
prac w przemyśle budowlanym. Tych
niewykwalifikowanych kobiet, które u-
traciły żywicieli rodzin i obecnie muszą
same utrzymywać siebie i rodziny, jest
znaczną ilość. Należy je odpowiednio
przeszkolić. Nie znaczy to, żeby wysko-
lić je na cieśli, czy murarzy. Trzeba od-
powiednio przygotować je do odpowied-
nich funkcji przy pracy. Przykładem
mogą służyć nam ZSRR, Anglia a na-
wet Niemcy, które w okresie wojny, po
krótkim przeszkoleniu, z dużym poży-
tkiem korzystały z sił kobiecych. Kobi-
ty mogły u nas z powodzeniem nauczyć
się przygotowywać zaprawę z wapna
lub cementu i pomagać przy budowie.

Projekt ten, jak się dowiadujemy,
jest rozważany przez odpowiednie czyn-
niki i możliwe, że niewykwalifikowane
kobiety znajdą już w przyszłym sezonie
prace przy budowlach. (k)

Na wypadek katastrofy uruchomiono pogotowie budowlane

Jakkolwiek Łódź jest najmniej znisz-
czonym miastem, to jednak działania
wojenne i długoletnia gospodarka oku-
panta nie mogły pozostać bez wpływu
na stan naszych domów.

W ciągu ostatnich lat uległy one znisz-
czeniu, do czego w głównej mierze przy-
czynił się fakt, że przez okres długich
lat nie były remontowane.

Stan niektórych domów, jak naprzy-
kład przy ul. Kilińskiego 40, o którym
wczoraj obszernie donosiliśmy, budzi po-
ważne obawy.

Dlatego też Zarząd Miejski m. Łodzi
uznał za konieczne powołać do życia
Pogotowie Budowlane, którego zadani-
em będzie śpieszenie z natychmiastową
pomocą w ewentualnych wypadkach

katastrofy budowlanej.
Pogotowie to zostało już utworzone
i znajduje się przy Straży Pożarnej m.
Łodzi. Zostało ono wyposażone w ko-
nieczny materiał budowlany, sprzęt, nar-
zędzia oraz fachowców i robotników.

Akcja ratownicza przy ewentualnych
katastrofach będzie tak przeprowadza-
na, aby ludność która może znaleźć się
bez dachu nad głową została zabezpiec-
zona i otrzymała pomoc sanitarną, a
nawet aprowizacyjną.

W razie ewentualnej katastrofy budo-
wlanej zarówno w nieruchomościach, ad-
ministracyjnych przez Zarząd Nierucho-
mości, jak i prywatnych należy natych-
miast zaalarmować Straż Pożarną, te-
lefon nr. 8 lub Milicję Obywatelską.

Zabijał ludzi... zastrzykami na rozkaz Niemca-lekarza. — Arndt skazany na 15 lat więzienia

Przed kilkoma dniami w Sądzie odbyła
się sprawa z wyjątkowo makabrycznym
zabarwieniem. Nie mieliśmy pojęcia, że
w Polsce, podczas okupacji znajdowała
się placówka, w której zabijano ludzi za-
strzykami z morfiny i ze strychniny na
wzór praktyk stosowanych w obozach
koncentracyjnych. Z tą jedynie różnicą,
że ludzi mordowano nie w celach ekspe-
rymentalnych, lecz po prostu aby się ich
pozbyć. Placówka ta, to Urząd Zdrowia
w Łęczycy. Zarządzał nim Niemiec, dok-
tor powiatowy, Wehrlich, naukowiec.
Dysponował zorganizowanym zespołem
sanitarnym, który pod groźbą, musiał
spełniać jego cyniczne rozkazy. Wczoraj
na ławie oskarżonych znalazł się felczer,
Gustaw Arndt należący do kompanii
doktora Wehrlicha, Niemiec, członek

NSDAP.

Ogółem w mordowni łęczyckiej uśmier-
cono 12 osób: obłąkanego, Feliksa Ci-
ciego, który po ciężkich przebiegach z
żandarmerią niemiecką zapadł na choro-
bę umysłową; żebraka, Wojciecha Stę-
piaka, za to że przewrócił się na ulicy
z braku sił; właściciela restauracji Jana
Kuleczko i wielu innych. Arndt przyznał
się na sprawie do trzech wypadków sto-
sowania śmiertelnych zastrzyków. Tłu-
maczył się, iż został do tych czynów
zmuszony, mimo gorących protestów.

Wygląd oskarżonego zupełnie nie prze-
mawiał na jego korzyść. Ze wstrętem
przyglądaliśmy się zdegenerowanej twa-
rzy o tępych, kalmuckim wyrazie.

Sąd skazał Gustawa Arndta na 15 lat
więzienia. (hk)

Nikom nie dadzą ślubu

bez zezwolenia lekarza z Poradni Przedślubnej. — We własnym interesie winniśmy zgłaszać się do poradni

Już w najbliższym czasie ma być wydane rozporządzenie wykonawcze do obowiązującej już ustawy małżeńskiej, które zabroni wstępowania w związki małżeńskie bez uzyskania na to zezwolenia lekarskiego.

Tak więc Urząd Stanu Cywilnego nie będzie miał prawa wydać aktu złączenia, jeśli zgłaszająca się para nie przedstawi indywidualnych zezwoleń na po-branie się.

Dla nas jest to nowością, w innych krajach natomiast ustawa ta obowiązuje już od wielu lat i daje wspaniałe wyniki. W Danii, Szwecji, Norwegii i niektórych stanach Ameryki Północnej kandydaci do stanu małżeńskiego, zanim dokonają formalności urzędowych, udają się do gęsto rozsianych po całym kraju poradni przedślubnych, gdzie pod dają się odpowiednim badaniom.

W zasadzie cel poradni przedślubnych sprowadza się do jednego — aby uniknąć przykrych zgrzytów w pożyciu małżeńskim i aby wychować zdrowe, pełnowartościowe pokolenie.

Na terenie Łodzi również istnieje Poradnia Przedślubna, jakkolwiek mało osób o niej wie. Mieści się ona w samym centrum miasta, przy ulicy Piotrkowskiej 113, na pierwszym piętrze prawej oficyny, oznaczonej literą E.

Poradnia uruchomiona została pod koniec ubiegłego roku i od tej chwili przewinęło się przez nią zaledwie 155 par młodych ludzi, podczas gdy liczba zawieranych ślubów w naszym mieście wynosi przeciętnie 26 każdego dnia!

— Jaka jest przyczyna tak minimalnej frekwencji? — zadajemy pytanie kierownikowi Poradni.

— Brak uświadomienia ze strony ogółu. Ludzie albo w ogóle nie wiedzą o Poradni Przedślubnej, albo też nie doceniają jej znaczenia. A przecież chodzi nam tylko o dobro pobierających się ludzi i ich potomstwo.

Poradnia Przedślubna nie istnieje po to, aby utrudniać czy przeszkadzać zawarciu małżeństwa. Kierownictwo poradni dąży tylko do tego, aby najmniej osób chorych wiązało się ze sobą. Najlepszym dowodem niech będzie fakt, że na ogólną ilość osób, które odwiedziły poradnię, tylko w dwóch wypadkach nie wyrażono zgody na zawarcie związku małżeńskiego.

Istnieje cały szereg zbroceń fizycznych i psychicznych, które można usunąć, a nie usunięte stają się przyczyną przykrego pożycia małżeńskiego. Dlatego też koniecznym jest, aby narzeczeni przed ostatecznym krokiem udali się do lekarza. Niektóre schorzenia dzięki nowym odkryciom dają się względnie

szybko wyleczyć, toteż po pewnej zwłoce nie już nie stoi na przeszkodzie do zawarcia związku małżeńskiego.

Niewskazane są małżeństwa, jeśli jedno z kandydatów do stanu małżeńskiego

go cierpi na epilepsję. Choroba ta bowiem bardzo często jest dziedziczna i dzieci, które zrodzą się z tego małżeństwa, już od kolebki skazane są na straszne życie.

Tak samo niewskazane są małżeństwa z nałogowymi alkoholikami, gdyż i w tych wypadkach potomstwo przychodzi na świat obciążone dziedzicznie, a ze statystyki wynika, że 80—90 proc. przestępców, zrodzonych zostało właśnie przez nałogowych alkoholików. Nie należy to jednak, że każdy pijący nie może się żenić i mieć dzieci. Chodzi tu o tych tylko, którzy nie mogą się obejść bez alkoholu i piją nałogowo.

Wśród ludu pokutuje przesąd, że małżeństwo jest jedynym skutecznym lekarstwem dla umysłowo-chorych. Dlatego bardzo często zdarzają się wypadki wydawania za mąż umysłowo-chorych dziewcząt i żenienia chorych umysłowo mężczyzn. Skutki tego są opłakane, gdyż małżeństwa, gdzie jedna z małżonków cierpi na chorobę psychiczną, są istotnym koszmarem, nie mówiąc już o tym, że dzieci zrodzone z takiego małżeństwa przychodzą na świat nienormalne.

Reasumując powyższe należy stwierdzić jedno — Poradnia Przedślubna spełnia bardzo doniosłą rolę. Celem jej bowiem jest przeciwdziałanie zarażaniu się małżonków chorobami dziedzicznymi i wychowanie zdrowego pokolenia. Dlatego też nikt z kandydatów na stan małżeński nie powinien omijać tej instytucji. Bezpłatne porady wyda tylko na korzyść zgłaszającym się, albowiem w wielu wypadkach mogą ich uchronić przed wieloma zmartwieniami i kłopotami.

Otrzymamy dowody osobiste

dopiero w przyszłym roku. — Chaos panuje w tej dziedzinie

Pierwszym krokiem do przygotowania wydania nowych dowodów osobistych jest zarządzenie Ministerstwa Administracji Publicznej, polecające gminom restytucję rejestrów ludności. W wielu miastach rejestry ludności zostały podczas wojny całkowicie lub częściowo poniszczone. W ocalałych rejestrach są również bardzo poważne luki i nieścisłości. Wprowadzano np., w celach konspiracji, w niektórych kartotekach tzw. „martwe dusze”. Brak również całkowicie kartotek warszawskich, rejestrów wielu mieszkańców miast.

Akcja uporządkowania i przygotowania rejestrów już jest w pełnym toku. Należy się spodziewać, że już w przyszłym roku będzie można przystąpić do wydawania nowych dowodów osobistych. Trzeba o tym również pamiętać, że dostarczenie na czas niezbędnych druków w wielomilionowym nakładzie stworzy bardzo poważne trudności.

Jeżeli chodzi o stronę prawną wydawania dowodów, to Ministerstwo Admi-

nistracji Publicznej opracowało już odpowiedni projekt dekretu, który obecnie uzgadniany jest z innymi zainteresowanymi Ministerstwami.

Wydaje się jednak, mimo wszystko, że akcja Ministerstwa Administracji jest zbyt późno montowana. Dotychczasowy bałagan, jaki w tej dziedzinie panuje można było już przynajmniej częściowo usunąć. Tymczasem wydanie przez starostwa zaświadczenia tożsamości wprowadziły w tej dziedzinie jeszcze większy chaos. Obecnie część ludności legitymuje się „kennkartami” oku pacyjnymi, część „palcówkami”, inni tymczasowymi zaświadczeniami starostw, jeszcze inni dokumentami repatriacyjnymi. Naturalne, że taki stan rzeczy ułatwia ogromne fałszerstwa do wódów, handel nimi i utrudnia ogromnie pracę władz bezpieczeństwa, umożliwiając konspirowanie się i ukrywanie przestępczych elementów. Już jest najwyższy czas, aby Ministerstwo Administracji sprawy te uregulowało. (z)

GDZIE JEST NAJTANIEJ

Orgie cen w całym kraju. — Olbrzymie różnice wskazują na konieczność powołania Komisji Cennikowych

Wiele ciekawych wniosków można wysnuć z zamieszczonej poniżej statystyki, dotyczącej wahań cen na wolnym rynku w okresie od 1 do 15 bm.

Okazuje się na przykład, że chleb żytnio-razowy najtańszy był w Poznaniu (14,50 zł.) za kg., najdroższy zaś w Rze-

szowie, gdzie kosztował aż 23 złote!

Chleb pyłtowy staniał w Warszawie o 11,1 proc., a w innych miastach zdrożał. Rekord pobiła Łódź, gdzie zwykła wy-niosła 53 proc.

Mąka pszenna była najtańsza w Lubli nie — 28 zł., a najdroższa w Warszawie

— 68 zł. Kasza jęczmienna była naj-tańsza w Bydgoszczy — 20 zł., najdroższa w Rzeszowie — 40 zł.

Ziemniaki były najtańsze w Bydgosz-czy — 400 zł. 100 kg., najdroższe w Warszawie — 650 zł.

Mięso wołowe było najtańsze w Lu-blinie i Białymstoku — 150 zł., a najdroższe w Poznaniu 230 zł. Mięso wieprzo-we było najtańsze w Kielcach i Białym-stoku — 220 zł., a najdroższe w Katowicach i Gdańsku — 300 zł.

Słonina była najtańsza w Łodzi i Lu-blinie — 280 zł., a najdroższa w Krako-wie, Wrocławiu i Gdańsku — 380 zł.

Masło było najtańsze w Białymstoku — 360 zł., w Warszawie, Łodzi, Kielcach Lublinie, Rzeszowie — 400 zł., a naj-droższe w Bydgoszczy — 500 zł.

Wczoraj pisaliśmy o tym, że dla ukro-cenia spekulacji powołane będą Komisje Cennikowe we wszystkich województwach, celem notowania i ustalania cen dla całego kraju.

Jak naglącą koniecznością jest utwo-rzenie takiej komisji, widać z powyż-szych przykładów. W każdym mieście są inne ceny, a różnice w poszczegól-nych wypadkach są wręcz fantastyczne. Ceny winny obowiązywać w całym kra-ju jednolite, w przeciwnym bowiem ra-zie spekulanci nadal będą mieli dobre po-le do popisu, przewożąc żywność z miej-scowości tańszych do tych, gdzie ceny są wyższe! (k)

Wszelkie przedmioty skórzane

do farbowania i odświeżania przyjmują pracownia, ul. Południowa 29 m. 1

Co komu przypadło?

Dziedzictwo po izbach rolniczych

Rada Ministrów uchwaliła obecnie rozporządzenie wykonawcze w sprawie podziału czynności zniesionych izb rolniczych.

Rozporządzenie przekazuje wojewódz kim władzom administracji ogólnej nie-które czynności izb rolniczych w zakre-sie nadzoru nad hodowlą zwierząt gospo-darskich oraz wszystkie uprawnienia izb rolniczych, przewidziane w ustawie o mleczarstwie.

Organom Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych przekazano czynności izb rolniczych w zakresie zakładania i utrzymywania szkół rolniczych.

Wszystkie pozostałe zadania izb rol-niczych rozporządzenie przekazuje Zwią-zowi Samopomocy Chłopskiej.

Komisarzem do przeprowadzania likwi-dacji izb rolniczych mianowany został ob. Bolesław Podedworny, wiceminister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Zadaniem komisarza będzie prze-prowadzenie likwidacji izb rolniczych i prze-kazanie ich zadań oraz majątku Związ-kowi Samopomocy Chłopskiej, który bę-dzie kontynuował działalność izb rolni-czych w swych ramach organizacyj-nych. (l)

Zatopiony tabor

wydobyto z dna morza

Z basenów rybackich portów: Włady-sławowo, Hel, Gdynia, Gdańsk, Orłowo, Kołobrzeg, Derłów i Nowy Warp wydo-byto zatopiony tabor morski w postaci 36 kutrów, 13 łodzi, 1 doku pontonowe-go oraz 25 innych jednostek i motorów.

Jednostki te zostały przekazane do Morskiego Instytutu Rybackiego. War-tość ich wynosi około 82 miliony złotych.

Obecnie grupa techniczna MIR-u prze-niosła się na Pomorze Zachodnie, gdzie w czasie od 1 sierpnia do 15 październi-ka wydobyto z dna morskiego 9 kutrów, 1 jacht żaglowy oraz 1 barkę do trans-portu ryb.

Cały wydobyty tabor morski wyma-ga pewnego remontu przed odholowa-niem go do stoczni rybackiej.

Antoniego Łukasiewicza

przebywającego od r. 1940 na terenie Rosji poszukuje rodzina. Wszelkie wła-domości uprasza się kierować: Inż. Andrzej Lewicki, Kraków, Sarego 23.

Andrzej Zański

Wróć, gdy będzie ci źle...

Czytelnicy, uwaga!

Wskutek niedopatrzania metrapaży oraz korektorów, wczorajszy początek naszej nowej powieści został wydrukowany w formie zniekształconej.

Przepraszamy za to Czytelników i powtarzamy dziś cały wczorajszy odcinek.

Równocześnie zwracamy uwagę na ogłoszony przez nas konkurs p. t. „ŁOWIMY ŻŁOTE RYBKI”. Rybkami nazywamy takie słowa, które czytają się jednakowo z lewa na prawo i — wspak. Np.: radar, rotor, latał i t. p.

Chodzi o wyszukanie w dzisiejszym odcinku powieści jak najwięcej takich słów, za co przeznaczylimy znaczne nagrody pieniężne.

Kto złowi najwięcej rybek w ciągu 10 dni i zakreśli je atramentem w nadesłanych do Redakcji odcinkach powieści — może się ubiegać o nagrodę.

I NAGRODA WYNOSI — 5.000 ZŁOTYCH.

II NAGRODA — 3.000 ZŁOTYCH.

III i IV — PO 2.000 ZŁOTYCH.

I 3 NAGRODY PO 1.000 ZŁ. KAŻDA.

Przy łowieniu „rybek” pamiętajcie jednak, że każda z nich musi się składać conajmniej z 5 liter.

Przyjrzał się bacznie swojej dawno niewidzianej przyjaciółce lat dziecińczych — i nagle ośniło go spostrzeżenie.

— Wiesz Krystynko, że zrobiła się już z ciebie panna: urosłaś bardzo przez ten czas... i wydatniałaś!

Dziewczyna zaczerwieniła się gwałtownie: i w tym rumieńcu spłonęła ostatnia resztką jej dzieciństwa. Była już potem małą kobietką, kiedy odpowiedziała.

— A i ty, Konradku, wyglądasz jak prawdziwy mężczyzna... I bardzo ci do twarzy w białej akademickiej czapce...

Szesnastoletnia pensjonarka i dwunastoletni student Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego rzucali na siebie raz jeszcze ukradkowe spojrzenia.

— Dobrze żeś też przyjechał... Będę miała w tobie towarzysza przechadzek po lesie. Czy chciałbyś przejść się ze mną nad stawek naszych zimorodków? — pyta Krystyna.

Dawniej idąc przez las, trzymali się często za ręce. Teraz odkrycie, jakiego dokonali przed chwilą jak gdyby oddaliło ich od siebie i nieśmieliło. Szli każde z osobna ze sztucznym patosem rozmawiając o ostatnio przeczytanych książkach: dwie małe rzewne w swojej obłudzie i przemilej hipokryzji istoty, wędrujące po lesie, gdzie wszystko było jedną wielką prawdą...

I tak było już przez cały czas świątecznych wakacji. Kiedy jednak przed wyjazdem raz jeszcze przeszli się po lesie — może mimo woli a może z premedytacją — wzięli się znowu za ręce.

Krystyna doznała wtedy niczym nie dającego się opisać wrażenia.

Czyżby w tym tygodniu, który gorącością słońca wyczarował z pod ziemi ostatnie wiosenne kwiaty i zioła, dojrzały również jej zmysły?

W Łodzi w maju i czerwcu było potem bardzo upalnie. W szkole leniwie przechodziły godziny matematyki i historii.

Noce były też duszne: Krystynie zaś marzyły się tamte nieśmiałości, ale dziwnie ekscytujące uściski mocnej dłoni Konrada.

Widocznie tamte w godzinach upału i tęsknoty przepaliły w niej dziewczęcą nieśmiałość, bo kiedy w lipcu spotkała się z Konradem znowu była już bardziej odważna. I odtąd już zawsze spacerując po lesie trzymali się za ręce.

Były to tygodnie pełne niewysłowionego uroku.

Upał oszałamiał ich. Doznawali czasem lekkiego zawrotu głowy, sami nie wiedząc, czy to tak działa na nich kankuła, zapach rozprężonych słońcem ziół leśnych, czy młoda krew, tęskniąca za czymś niby nieokreślonym a jednak najistotniejszym. Oni jednak wśród tych wszystkich czarodziejstw nigdy nie pocałowali się nawet. Bo oboje mieli gorące usta, ale bardzo jeszcze niewinne i czyste serca. Dopiero dzień rozstania dodał im odwagi.

Nad stawkiem leśnym szeleściły brzozy. Parę pierwszych zwiędłych liści spadło na ziemię. Kolorowe skrzydółka zimorodków nie trzępotały się ponad trzcinami: nie wiadomo, czy odleciały już na południe, czy też skryły się w gęstwinie.

— Oto i koniec lata — westchnął Konrad — my zaś znowu musimy się rozstać...

— Będę zawsze wspominała to lato — przytuliła się do niego nagłym ruchem dziewczycy. I wtedy to pocałowali się po raz pierwszy: krótko, bardzo nieśmiało, prawie dzieciennie.

Ale tak, jak przedtem marzyło się Krystynie, mocne uściśnięcie jego ręki, tak później przypominać się jej będzie pod

czas lekcji matematyki i w samotne wieczory tamten pożegnalny pocałunek.

Niecierpliwie czekać będzie na święta Bożego Narodzenia. Ale już nie dlatego, że lubiła spoglądać w blask kolorowych świeczek i srebrzyste girlandy migocące na zielonych gałązkach Bożego drzewka.

Skończyły się już jej dawne dziecięce tęsknoty za magią nocnej Pasterki. Teraz czekała niecierpliwie na święta, tylko dlatego, że zobaczy znowu swojego chłopca. I niewinnie, ale już rozbudzone serce jej stukotało nieśmiało: a nuż znowu, tak jak tam nad stawem zimorodków, wemnie mnie w ramiona i pocałuje?

Boże Narodzenie było wyjątkowo mroźne. Krystyna zaziębła się trochę i kaszlała. Troskliwa matka nie chciała wypuszczać jej z domu. Tak więc przepadły przechadzki po lesie, gdzie bywa tak miło, gdy mocniej dogrzewa południowe słońce, a sucho skrzypi po nogach śnieg...

Jednak w pierwsze Święto zoczyła go znowu.

Ojciec Konrada — wiejski nauczyciel — przyszedł w dniu tym do nadleśniczego Kiełsińskiego wraz z żoną i synem.

Młodzi przywitali się ze sobą oficjalnie i siedzieli potem obok siebie ze sztuczną powagą na wąskiej kanapie, podczas gdy starsi grali w preferansa i gwarzyli wesoło!

Krystyna i Konrad czuli się znowu nieśmieleni. Kępowało ich spojrzenie rodziców. Zawstydzali rubaszne żarciki nadleśniczego i rzucane pod ich adresem niedomówienia.

Było im nieprzyjemnie. Przecież ich miłość stanowiła tajemnicę, którą roskiwnie strzegli nie tylko przed całym światem, ale nawet sami przed sobą. A tu pan nadleśniczy podnosi do góry kieliszek jałowcówki i naigrywa się z Konrada.

— Za moich czasów młodzież była inna! i wypić lubiała, a i do kobiet szła jak w dym. A ty? Nie pijesz, a siedząc obok Krysi przypominasz Kamedulę, rozmyślającego o marnościach tego świata. Ej, Kryśka, jakoś nie umiesz wziąć się do swego kawalerka...

Krystyna czerwieni się. Młody akademik nerwowo przygląda się paznokciom. A tu obie matki naczynają się ku sobie. Szepczą coś sobie do ucha, spoglądają w stronę dzieci śmiejąc się.

— Czyżby szydziły z nich? — chmurnieje przewrażliwiona Kryśka, bo nie wie, że obie stare przyjaciółki są w tej chwili bardzo szczęśliwe. Ze przed chwilą Kiełsińska powiedziała do nauczycielki:

— Kiedy spotkaliśmy się po raz pierwszy, twój chłopiec miał lat jedenaście, a moja dziewczynka osiem. Dzieci zaprzyjaźniły się z miejsca. Ja zaś obserwując galanterię z jaką Konrad zwracał się do Krystyny zauważyłam: Wiesz, że z tych małych może być za dziesięć lat bardzo dobrana para, tyś wzruszyła wtedy ramionami. Myślę jednak, że nie słusznie, bo tak mi się coś wydaje, że ci dwoje mają się ku sobie...

(D. c. n.)

— Wyobraź sobie!...
Profesor Konrad Przeglowski jest ponęcony. Ma w ręku siatkę do łowienia owadów — a oczach rozradowanie.

Krystyna z wolna przymyka czytając właśnie książkę i leniwie wyciąga się na rawie.

Wokoło panuje cisza. Opodal — obramowana wikliną — srebrzy się odnoga Wisły. Woda jest tu tak spokojna, jak gdyby nie odpływała już dalej wygląda jak wielki, cichy staw. W oddali znika samotny kajak.

— I cóż się takiego stało? — spytała bieta uśmiechniętego towarzysza.

— Wyobraź sobie! — opowiada profesor, siadając u jej stóp — uganiam się po wiklinie za wyjątkowo barwną jtką (Agrion puella) zobaczyłem niespoziwanie przelatującą nad wodą parę zimorodków...

Ach, ten niepoprawny Konrad! Ma już trzydziści parę lat, a wciąż jeszcze pozostał takim samym sentymentalnym chłopakiem, jak wtedy, kiedy przed laty wędrowali razem po lasach ozorkowskich.

Uśmiechnęła się do niego z czułością nieledwie macierzyńską: zupełnie tak, jak do swego synka Toma i spytała, udając wielkie zainteresowanie.

— I cóż? Schwytałeś je?

Profesor przetarł swoje oczy typowego krótkowidza.

— Może tą s'atką? Nie, nie schwytałem ich! Zafurkotały, jak dwa zielonoczerwone klejnoty i zniknęły za kępą... Ale za to złowiłem jedno śliczne wspomnienie...

Położył rękę na jej dłoni i spytał cicho:

— Przypomniały mi się tamte zimorodki z nad stawu w lesie naszego dzieciństwa... Czy pamiętasz je jeszcze?

Stawek i las dzieciństwa Krystyny pozostały już bardzo daleko. Minęło wiele lat od tamtych dobrych czasów ale Krystyna pamięta jeszcze wszystko bardzo dokładnie.

— Jakżeż mogłabym zapomnieć? Przecież to był najszczęśliwszy okres mojego życia — przymyka oczy.

I znowu zobaczyła siebie jako szesnastoletnią dziewczynę, idącą w kwietniowy dzień leśną drogą.

Tamtego roku wiosna nastąpiła wyjątkowo wcześnie. Wielkanoc zaś obchodzono bardzo późno. Kiedy więc Krystyna przyjechała do domu na wakacje świąteczne, ozorkowskie lasy, w których ojciec jej był nadleśniczym, wyglądały jak potop świeżej zieleni.

Krystyna przywitała się serdecznie z rodzicami i zaraz potem poszła do lasu. Po szarej, zadymionej Łodzi, stęskniła się za jego wonną ciszą.

Szła wesoło śpiewając.

Konrad już z daleka usłyszał jej głos. — „Idzie przez las, śpiewając...” Przypomniał mu się początek ulubionej powieści Kellermana „Ingeborge”.

— Ja się masz Krystyno — Konrad dogonił ją szybko. — I ty przyjechałaś już do nas, a i zimorodki z nad naszego stawu przyleciały również...

Coś dla kobiet

Dlaczego pończochy się dra

Niedługo będziemy mieli polskie „perlony”. — Ustaną udręki z powodu dziur w piętach

Wiele się słyszy ostatnio utyskiwań i skarg na... pończochy. Ze są słabe, że puszczają oczka.

— Zapłaciłam 500 złotych za parę pończoch i myślałam, że będą to moje pończochy od nadzwyczajnych okazji, że wytrzymają w ten sposób parę miesięcy. Tymczasem włożyłam raz i... oczka poleciały na szerokość dłoni — żali się koleżance jakaś panienka.

— Dawniej cały tydzień chodziłam, zanim zrobiła mi się dziura na pięcie — dziś od razu, od pierwszego dnia... mam pięty na wierzchu — mówi inna przedstawicielka płci nadobnej.

Jaka jest przyczyna tego „pończochowego zmartwienia”?

Przyczyn jest kilka. Przede wszystkim surowce do wytwarzania włókien sztucznych, z których produkuje się pończochy z t. zw. sztucznego jedwabiu — nie są w takim gatunku, w jakim być powinny. Stąd otrzymywany przez fabryki surowiec nie jest tej jakości, jak dawniej.

Drugą przyczyną nietrwałości pończoch jest fakt, że przed wojną ze sztucznego jedwabiu nie robiło się nigdy tak cienkich pończoch, jak obecnie.

Dlatego też leca oczka. Inna natomiast jest sprawa, jeśli chodzi o darcie się stopy w pończochach. Wzmocnienia w pończochach winny być robione z floru (bawełny merceryzowanej), zwykła bowiem bawełna jest za słaba. Do wyrobu floru potrzebna jednak jest bawełna długowłókniasta, a więc bawełna egipska, której obecnie nie mamy. Ostatnio jedna z łódzkich fabryk przeprowadziła udane próby merceryzowania bawełny rosyjskiej, a więc jest nadzieja, że niedługo dziury na piętach nie będą już naszą udręką.

Specjalnie wybredne panie mają pończochom dzisiejszym i to do zarzucenia, że błyszczą się o wiele więcej, niż dawniej. Jest to wina braku środków matujących. Narazie jedyna na to rada jest... noszenie pończoch na lewą stronę. Mniej się wtedy świecą.

W ciągu miesiąca października łódzki przemysł pończosznicy wykonał około miliona par pończoch i skarpetek (sami pończochy około pół miliona par). W porównaniu z październikiem roku ubiegłego stanowi to wzrost o jakieś 80 procent. Pończochy mają być obecnie dostarczone Ministerstwu Apropriacji i Handlu. Jesteśmy bardzo ciekawi, czy otrzymywać je będziemy na kartki, podobnie jak artykuły włókiennicze?

Łódzki przemysł pończosznicy posiada wiele dobrych maszyn pończosznich — boryka się jednak z brakami

Kartki na papierosy

sa nadal sprzedawane i kurowane

Jak donosiliśmy w swoim czasie sprzedawcom papierosów w budkach nie wolno sprzedawać papierosów na oddzielne odcinki, tylko na odcinki przedstawione wraz z kartkami. Widocznie się jednak jakoś inaczej dzieje, bo chłopcy handlujący papierosami również zakupują odcinki kart żywnościowych. Widocznie mogą odcinki te realizować bez okazywania całych kart.

Handel ten szczególnie daje się zauważyć w okolicach szlabanu kolejowego przy ul. Rzgowskiej na Chojnach. Chłopcy placą za odcinek od 100 do 120 zł. Ciekawe, jak się zapatrują władze i zainteresowane czynniki na ten proceder? (y)

w ludziach. Wielu kotoniarzy — byli to Niemcy. Fachowiec kotoniarz musi co najmniej 2 lata się uczyć, by stać się specjalistą w swej dziedzinie pracy, podczas gdy tkactwa można nauczyć się w ciągu 3 miesięcy. Ponieważ kotoniarze, którzy przed wojną doskonale zarabiali w porównaniu z innymi robotnikami, obecnie w placach swych zostali zrównani z innymi kategoriami robotników — fach ten więc nie przyciąga już tylu amatorów, co dawniej. Wielu fachowców woli też prowadzić małe, prywatne warsztaty, dające im lepsze zarobki.

Pomimo tych wszystkich trudności przewiduje się, że w połowie przyszłego

roku produkcja pończoch i skarpet osiągnie cyfrę półtora miliona par, wkrótce już bowiem uruchomiona zostanie w fabrykach pończosznich druga zmiana.

Możliwość tej drugiej zmiany mamy w dużym stopniu do zawdzięczenia kierownikowi Państwowej Fabryki „Sylwa”, Maciejewskiemu, który dokonał ważnego wynalazku. Jak wiemy produkcja pończoch składa się z kilku faz. Osobno wyrabia się cholewki, osobno dorabia stopy i wykańcza pięty. Obecnie, po zastosowaniu niewielkich przeobrażeń w maszynach zespołowych, będzie można robić pończochy jednolite. Robotnicy, zajęci dotychczas przy czynnościach pośrednich — zatrudnieni zosta-

na przy drugiej zmianie. Pozwoli to Państwu zaoszczędzić co najmniej ćwierć miliona złotych.

A teraz coś, co zainteresuje specjalnie nasze Czytelniczki: perlony staną się już może wkrótce dostępne dla wszystkich kobiet.

W Jeleniej Górze na Dolnym Śląsku przeprowadzane są z dodatnim wynikiem próby produkowania włókna „steelon”. Jest ono identyczne co do swych właściwości z włóknem perlony, ponieważ jednak perlon otoczony był tajemnicą i polscy uczeni doszli własną metodą do produkowania sztucznego włókna z węgla — nazwali je przeto inaczej: steelonem i tak też będą się nazywały fabrykowane z niego pończochy. Stopy tych pończoch mają być również robione ze steelonu, co przyczyni się do wielkiej ich trwałości.

Obecnie sposobem laboratoryjnym robi się około 1 kg steelonu dziennie, co wystarcza do wyprodukowania 6 tuzinów pończoch. Ponieważ przewiduje się produkowanie tego włókna do 100 kg dziennie, możemy być zatem pełne nadziei, że „steelony” przestaną być szczytem naszych marzeń i że będziemy sobie mogli na nie pozwolić. Wyprą też one prawdopodobnie zupełnie pończochy ze sztucznego jedwabiu, jako dużo bardziej trwałe i dużo cieńsze.

Na rozbudowę fabryki steelonowego włókna potrzeba wielkich sum, pończochy zatem z niego produkowane pójdą na wolny rynek i osiągną w ten sposób dochód przeznaczony będzie na zasilenie fabryki. Bgr.

Nie wszystkie brody

są jednakowe. — Kto płaci więcej za golenie?

Nie wszystkie brody są jednakowe. Mogą coś na ten temat powiedzieć fryzjerzy, którzy zupełnie inną pracę mają przy goleniu blondynów o delikatnym zarostku, a inną przy usuwaniu czarnej szczeciny z twarzy bruneta.

Zdawałoby się więc, że ludzie o twardym zarostku, wymagającym większego zachodu ze strony golibrody, winni płacić więcej. Z innego jednak założenia wyszli pracownicy fryzjerscy i właściciele przedsiębiorstw. Doszli do przekonania, że jeśli chodzi o cenę powinna decydować nie broda, lecz... jej właściciel.

Już w najbliższym czasie będziemy mieli świadkami ciekawej inowacji w fryzjerskich. Wprowadzone zostaną mianowicie dwa cenniki za zabiegi fryzjerskie:

dla pracujących, członków związków zawodowych, i dla niepracujących.

Będzie to wyglądało w taki mniej więcej sposób. Po ogoleniu, czy ostrzyżeniu gość, jeśli jest członkiem związku zawodowego, przedstawi legitymację zawodową i zapłaci według ulgowego cennika dla świata pracy. Jeśli zaś nie będzie mógł się wylegitymować takim dokumentem — zapłaci według cennika normalnego.

„Przy obecnych cenach nie możemy dalej pracować — mówią zgodnie pracownicy i pracodawcy. — Rozumiemy, że świat pracy nie może płacić tak, jak warstwa lepiej usytuowanych ludzi, toteż postanowiliśmy wprowadzić dla nich taryfę niższą”.

Chleb będzie lepszy

Piekarze obiecali dołożyć wszelkich starań. — Pół miliona złotych na szkolenie nowych fachowców

Jak już zapowiadaliśmy, w Warszawie odbył się ogólnokrajowy zjazd piekarzy dla omówienia szeregu najaktualniejszych spraw.

Tematem obrad były sprawy związane z podniesieniem jakości chleba, szczególnie kontyngentowego, oszczędnością mąki na wypieku, szkoleniem sił fachowych itd.

Wskazywano, że brak wykwalifikowanych rzemieślników jest jedną z głównych bolączek zawodu piekarskiego. Aby przyjąć z pomocą piekarnictwu na odcinku szkolenia nowych kadr fachowców, ministerstwo wyasygnuje pół mi-

liona złotych, fundusz ten jednak winien być zasilony przez właścicieli piekarni.

Podniesiono także konieczność wprowadzenia oszczędności w gospodarce mąką i chlebem. Osiągnąć to można przez ścisłe wykonanie zarządzeń o ograniczeniach przemianowych. Ograniczenia przemian mąki żytniej do 90 procent a pszennej do 80 proc. dadzą w sumie setki tysięcy ton zaoszczędzonej mąki. Jak wiadomo, ograniczenia te mają wejść w życie z dniem 1 listopada rb., po którym to dniu nie wolno będzie

wprowadzać do obrotu jaśniejszych gatunków mąki i chleba.

Jakość chleba pozostawia często wiele do życzenia. Wskazywano, że aby chleb był lepszy, należy zmodernizować i zmechanizować piekarnie. Ponieważ jednak jest to sprawa niecierpiąca zwłoki, do tego czasu uchwalono sprawować baczna kontrolę nad personelem piekarskim i dołożyć wszelkich starań, aby jakość wypiekanego chleba była lepsza.

Ostatnim punktem obrad była sprawa wciąż aktualnego nielegalnego wypieku, który szczególnie daje się we znaki w dużych miastach, jak Warszawa, Łódź i inne.

Na rynku miejskim napływa nieprzerwanym strumieniem pieczywo z prowincji, wypiekane w warunkach anty-sanitarnych, przywożone do miasta często na brudnych wozach. Ten nielegalny wypiek godzi także w najżywniejsze interesy piekarzy, gdyż właściciele zakonspirowanych piekarenek nie ponoszą żadnych świadczeń, a sprzedając w dodatku bielsze pieczywo, stwarzają piekarzom nieuczciwą konkurencję. Postanowiono zwrócić się do społeczeństwa o okazanie pomocy w walce przeciwko nielegalnemu wypiekowi. (v)

Donosiciel i podżegacz

Jeden namówił, drugi złożył donos. — Sad skazał ich na kary więzienia

Wczoraj w Sądzie Specjalnym w Łodzi odbyła się jedna z bardzo charakterystycznych spraw, wskazujących jak nieufiadowienie i ciemnota wyzyskiwane przez podejrzaną elementy, mogą stać się przyczyną wielu tragedii.

Na ławie oskarżonych zasiadł Hieronim Koszałkiewicz i Roman Iskrzycki.

Koszałkiewicz, rolnik z okolicznej wsi łódzkiej, w 1940 r. namówił Iskrzyckiego do złożenia donosu w gestapo, iż Stanisław Biernacki jest wrogo nastawiony w stosunku do okupantów.

Namawiany gorąco Roman Iskrzycki

posłał do Gestapo meldunek, że Biernacki rozpowszechnia pogłoski o całkowitym zbombardowaniu Berlina i o szerzącym się błądanie w wojsku niemieckim.

Zadani niemieccy aresztowali Biernackiego a następnie został on wysłany do obozu w Oświęcimiu, gdzie zmarł.

Dziś Iskrzycki wyjaśnia, że nie spodziewał się tak tragicznych skutków swego czynu. Sądził, że Biernackiego potrzebują trochę w areszcie i wypuszczą. Sąd dał wiarę jego tłumaczeniom i skazał go na karę tylko 3-let więzienia, zaś Koszałkiewiczowi wymierzył karę 6 lat więzienia.

UWAGA FRYZJERZY HURTOWNICY

Znane w Warszawie ze swej dobroci płynę do wiecznej omdlałości ONDINE, proszki — ONDINE Spisrad. Produkuje Spółdz.

„MAKROCHTMIA”

Łódź, Piotrkowska 37 tel. 183 06.

SPORT

Wandale

W kilka dni zaledwie dzieli nas od meczu Łódź-Słask w bokse, którym poruszona jest cała Łódź sportowa. Ołbrzymie zainteresowanie tym spotkaniem wymaga też niecodziennego wysiłku ze strony organizatorów, gdyż zawodom trzeba dać odpowiednią oprawę, a Łódź musi wykazać, że umie godnie podejmować gości w atmosferze prawdziwie sportowej.

Jesteśmy pewni, że jeśli chodzi o stronę organizacyjną niedzielnej imprezy to władze ŁOZP uczynią wszystko, aby nie było powodów do niezadowolenia. Lecz w wysiłkach swych muszą napotkać ze strony publiczności na dobrą wolę. Stali bywalcy meczów pięściarskich muszą pójść na rękę organizatorom w ich poczynaniach, stosować się ściśle do wskazań i sami przyczynić się do utrzymania porządku.

Napiływ ludzi będzie wielki. Aby nie miało miejsca możliwie największe rozrudowanie hali Wimy, zyskując przez to 600 dodatkowych miejsc. Postarano się o specjalne ogródkowanie, aby publiczność łatwiej mogła zorientować się w zajmowaniu swych miejsc, przewidziano niemal wszystko w daleko idących szczegółach, dając do utrzymania porządku i zapewnienia możliwie największej wygody widzów.

Z trudem stwierdzić trzeba, że — niestety — wysiłki władz pięściarskich nie znajdują należytego zrozumienia. Część publiczności sądzi, że, jeśli nabyła prawo wstępu do hali, wolno jej już wszystko. I tacy przybysze za nie mają pracę własną przez ludzi dobrej woli i koszty poniesione. Stratają wszystko co napotkali na swej drodze, przecinają słatki, gną żelazne słupki, byle tylko zasnąć w swojej ławce. Czy naprawdę trzeba ogrodzić aż z drutów kolczastych i to pod wysiłkami napieciem, by publiczność tego pokroju z pewnym szacunkiem odnosiła się do pracy organizatorów?

Nie sądzimy, żeby było aż tak źle. Wśród publiczności taki element jest nieliczny, — w to nie wątpimy — i dlatego apelujemy do większości, by pospieszyła z pomocą organizatorom i wypowiedziała bezwzględnie walkę wandalizmowi. Tylko natychmiastowa interwencja odnieść może skutek. Największą karą dla takich nieczystości dobra publicznego będzie niezwłoczne wydalenie ich z sali. Gdy stracaś możność użycia walk, na które ostrzyli apetyty, odczują tę karę boleśnie i odciechną im się na przyszłość podobnych wyzysków. Powtarzamy: w tym wypadku bardziej wyrobiona publiczność, a także jest większość na każdych zawodach, powinna współdziałać z organizatorami i tępić bezlitośnie szkodników.

W niedzielę porządek musi być utrzymany! Organizatorzy od swych wymagań nie ustąpią i publiczność musi się im podporządkować. Początek zawodów naznaczono na godzinę 17, lecz już o godz. 16.45 wstęp do hali będzie zamknięty i nikt więcej nie będzie do środka dopuszczony. Podwójne będą otwarte dla publiczności już o godz. 14.30, każdy więc będzie miał dosyć czasu, by zająć swoje miejsce.

Cudze wysiłki i ciężka praca muszą być uszanowane. Na meczu Łódź-Słask musi panować wzorowy porządek.

Zryw II — ŁKS II 10:6

Towarzyskie spotkanie bokserskie drugich zespołów Zrywu i ŁKS-u, zakończyło się wygraną pierwszego w stosunku 10:6. Podajemy wyniki, przy czym na pierwszym miejscu umieszczamy zwyciężską drużynę.

W wadze muszej Andrzejczak uległ na punkty Olezykowi, w wadze koguciej Kanecki wygrał przez techniczne k.o. z Flisem, w wadze piórkowej Zasada przegrał na punkty z Kierusem, w wadze lekkiej Buzko zwyciężył na punkty Malinowskiego oraz Kowalewskiego — Jarosińskiego. W wadze półśredniej Błaszczak wygrał z Wierczorkiem, w wadze średniej Ostojski w drugim starciu zwyciężył przez poddanie się Przybylskiego, w wadze półciężkiej Cieniewski uległ na punkty Potędzę.

**Ogłaszajcie się
w Expressie
Ilustrowanym**

Rotholc pod zarzutem!?

Kat z obozu koncentracyjnego rozpoznany na boisku

Doskonały pięściarz, wagi muszej, wielokrotny reprezentant Polski, Rotholc, bawił ostatnio w Łodzi, lecz jakoś nie mógł się zdobyć na powrót do czynnego życia sportowego. Zaczął już treningi, zapowiadano nawet jego występ w ringu, lecz na zapowiedziach się skończyło. Rotholc był ostrożny, jakby chciał pozostać w cieniu.

Zachowanie się tego pięściarza budziło zdziwienie. Tym większe zdziwienie wywołało wezwanie rzecznika oskar-

żenia przy sędzi Centralnego Komitetu Żydów Polskich, w którym prosi wszystkie osoby, jeśli posiadają jakiegokolwiek wiadomości, dotyczące występnego działania Szpasy Rotholca, by tego „porządkowego” w ghetcie warszawskim, aby zechciały zakomunikować o tym w terminie do dnia 10 listopada r. sekretariatowi sądu przy CKŻP, Warszawa, ul. Sienna 60.

Czyby rzeczywiście Rotholc był oskarżony o występną działalność przeciw

swym rodakom w okresie największego poniżenia narodu żydowskiego?

Według oświadczenia samego Rotholca, udał się do getta, w okresie jego likwidacji, następnie przebywał w Warszawie i przebył w mieście okres powstania. Wywieziony do Niemiec na roboty, Rotholc znalazł się w strefie amerykańskiej, skąd nie mógł doczekać się transportu, przywędrował do kraju.

***

Sensacyjne zdarzenie notuje „Dziennik Rzeszowski”. Oto na meczu Sokoła z Podgórzem (Kraków) jeden z widzów, wieziec obozu koncentracyjnego w Flossenburgu, poznał w bramkarzu Podgórz swego kafa, który przez trzy lata pełnił w kamieniołomach funkcję „kapo” i znęcał się nad więźniami, bijąc ich i maltretując.

Bramkarzem Podgórza zajęły się władze Bezpieczeństwa Publicznego.

Coraz częściej zdarzają się wypadki przenikania w szeregi sportowców polskich jednostek, które w okresie okupacji nie potrafiły godnie bronić honoru Polaka. Obiecywana komisja weryfikacyjna przy Związku Związków nie wykazuje jakoś działalności. A czas najwyższy, aby przeprowadzić selekcję. Sport polski nie może cierpieć w swych szeregach takich jednostek, którym imię Polski nie było drogie w okresie niewoli i z tych czy innych powodów szły na współpracę z okupantem.

Miasto bez sportu

Do takich dziwolągów należy Łask

W pobliżu Łodzi leży znane nam wszystkim miasteczko Łask. Jest tam dużo chętnych w odziey, garnceją się do sportu, jest sala gimnastyczna przy gimnazjum, są wszystkie warunki, by szerzyć tam sport. Nie ma tylko takich ludzi, którzyby akcją krzewienia idei sportu w Łasku podjęli i którzyby pracowali na tym polu wdrożeni na realne tory.

Młodzież jest niedoświadczona pod tym względem i nie wie, jak sprawę ruszyć z miejsca. Może Okręgowy Urząd W.F. zainteresowałby się tym i polecił, komu należy, zwrócić większą uwagę na potrzeby sportowe mieszkańców tego miasta. Jest w Łasku oddział „Sportem”, można przy nim zorganizować klub sportowy, może z pobliskich Pa-

bianie dojeżdża jakiś instruktor, któryby zapoczątkował tę pracę, dał młodzieży wskazówki i służył im radą doświadczoną.

Nie sądzimy, żeby władze municypalne Łasku niechętnie odnosiły się do sprawy propagandy sportu, lecz dziwnie nas bardzo, że dzisiaj, w najbliższym niemal sąsiedztwie Łodzi, tego ogromnego środowiska sportowego, nie pomyślano o konieczności zorganizowania życia sportowego dla tak garnącej się do niego młodzieży i nie dotychczas w tej sprawie nie uczyniono.

Wdzięczne pole do popisu ma tutaj Okręgowy Urząd W.F. w Łodzi, bo przecież takie curiosum trafia się na terenie objętym kręgiem jego działania.

Nowe kluby powstają

przy łódzkich fabrykach przemysłu włókienniczego

Akcja usportowienia szerokiego mas pracowników i robotników przemysłu włókienniczego, tak niedawno zapoczątkowana, zatacza coraz szersze kręgi. Garnie się młodzież do sportu nadspodziewanie. Zrozumienie potrzeby uprawiania ćwiczeń cielesnych, gier i kultury fizycznej jest wielkie. Obok zorganizowanego i pracującego już klubu „Splot”, powstała ostatnio nowa jednostka sportowa o szerokim zakresie działania, bo obejmująca wszystkie fabryki łódzkiego przemysłu włókienniczego.

Wydział Socjalny CZPW, działający przez swój referat sportowy, specjalnie zainteresował się przemysłem konfekcyjnym, gdzie lwia część pracowników to kobiety, które dzieła pracy spędzają przy maszynach do szycia, a po tym żmudnym codziennym wysiłku nie znajdują odpoczynku dla ducha i ciała.

Na zwołanym zebraniu organizacyjnym projekt utworzenia jednego klubu (miast dotychczas spotykanych klubów), o silnych podstawach organiza-

cyjnych, klubu skupiającego w sobie wszystkich pracowników przemysłu konfekcyjnego w Łodzi, któryby miał na celu umasowanie sportu i dałby swym członkom możność korzystania ze wszystkich swych urządzeń sportowych, spotkał się z jednogłośnie aplauzem.

Postanowiono klub taki powołać do życia i nadać mu nazwę „Konfekcyjny Klub Sportowy” (KKS). W skład komitetu organizacyjnego wybrano: prezesa — Kacprzak, wiceprezesa — Michałski i Szewczyk, sekretarza — Kokorzycka, skarbnik — Piesik, gospodarz — Tomecki, oraz członkowie zarządu — Cichy i Stępień.

Komitet ten ma za zadanie opracowanie statutu, wszczęcie na rzecz sportu dalszej akcji propagandowej wśród zatrudnionych w przemyśle konfekcyjnym, a także i ich rodzin, wyszukanie odpowiedniego lokalu na świetlicę klubową, stworzenie najpotrzebniejszych sekcji sportowych i opracowanie planu zapotrzebowania na sprzęt sportowy.

Pierwsze swe zebranie komitet organizacyjny klubu wyznaczył na dzień 4-go listopada w świetlicy f-my „Warta”.

Notujemy z prawdziwą przyjemnością ten nowy sukces organizacyjny. Umasowanie sportu na terenie przemysłu włókienniczego realizuje się. Przeszło być hasłem, staje się czynem. Młodzież nasza, pozbawiona w okresie okupacji najprostszymi radości życia, opieki wychowawczej, rozrywek sportowych, znajduje teraz tę opiekę, daje się jej wychowanie fizyczne, a niedostępne bramy boisk i stadionów sportowych stają przed nią otworem.

Kłeska C. Sz. Oficerów

11:0 wygrali Kolarze

W dniu wczorajszym odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo klasy A pomiędzy drużynami ZZK i Centr. Szkoły Oficerów Politechniki Wychowawczych.

Wygrana uzyskali kolarze w stosunku 11:0 (5:0). Gra prowadzona była pod znakiem przewagi zwycięzców, dla których bramki strzelił Koczewski (7), Malinowski (2), oraz Lewandowski i Kmin (po jednej). Zawody prowadził p. Okutowski. Dzięki tej wygranej, ZZK posiada obecnie najlepszy stosunek goli 15:3.

Dwie porażki

Krakowa w Czechach

Reprezentacyjna drużyna piłkarska Krakowa wyjechała na dwa mecze do Czechosłowacji. Pierwszy występ w Brnie przeciwko reprezentacji tego miasta zakończył się porażką krakowian w stosunku 1:2 (1:1). Jest to porażka zasłużona, gdyż Kraków grał słabo, a zawodnicy sprawiali wrażenie przemęczonych. Jedyną bramkę uzyskał Legutko.

Drugi mecz reprezentacja Krakowa rozegrała w Olomuńcu z reprezentacją tego miasta. I tym razem Kraków nie miał szczęścia, chociaż grał lepiej. Wynik spotkania 2:1 (1:0) dla reprezentacji Olomuńca.

Najlepsi tenisiści

według listy ustalonej przez prezesa Zw. Tenisowego

Po zakończeniu sezonu tenisowego ułatwił się zwycięzcy klasyfikowania zawodników. Najlepszych zawodników świata klasyfikował przed wojną Tilden, względnie Karol Koželuch, ogłaszając listę dziesięciu najlepszych. Zwycięzcy ten przyjął się w Polsce również. Ostatnio listę taką opracował prezes PZLT, inż. Wajdowski. Według jego klasyfikacji, na liście najlepszych dziesięciu znaleźli się następujący zawodnicy:

Panowie: 1. Skonecki, 2. Hebda, 3. Kończak, 4. Bratek, 5. Olejniszyn, 6. Bedowski, 7. Chytrowski, 8. Olszowski, 9. Piątek, 10. Fraszewski.

Panie: 1. Jędrzejowska J., 2. Jędrzejowska Z., 3. Rudowska, 4. Jaskówa-

kówna, 5. Popławska, 6. Szerawówna, 7. Hojanówna i 8. Kożłowa.

Listy te na pewno byłyby ciekawsze, gdyby Tłoczyński był w kraju. Bawił on w dalszym ciągu za granicą, a ostatnio brał udział w turnieju tenisowym w Cromer (Anglia).

Tłoczyński, po szeregu odniesionych zwycięstw, zakwalifikował się do finału, lecz tutaj przegrał z Australijczykiem Harperem w stosunku 2:6, 2:6. W finale gry podwójnej Tłoczyński, mając za partnera Spychała, również pokonany został przez Anglików Butler—Oliff w trzech setach 8:6, 4:6 i 6:3.

W przyszłym sezonie ujrzymy zapewne Tłoczyńskiego i Spychała na kortach w kraju, gdyż obaj ci tenisiści zapowiadają swój powrót do Polski.

Okład dziś pójdziemy

TEATR WOJSKA POLSKIEGO.

ul. St. Jaracza 27

Dziś i dni następnych dramat Stefana Orwinowskiego p. t. „Wielkanoc”.

TEATR POWSZECHNY TUR

11 Listopada 21

Dziś i dni następnych dramat polityczny Adama Ważyka „Stary Dworek”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA

Daszyńskiego 34

Dziś przedstawienie o godz. 19-oj komedii Stawo „Major Barbara”.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 243

Dziś o godz. 19 „WESOŁA WDÓWKA”, operetka F. Lehara, z Jadvigą Kenda i Miłchałem Ślaskim w rolach głównych.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej 102 a, a od godz. 17 w kasie Teatru.

Uwaga! Już wkrótce premiera operetki F. Lehara „Miłość cygańska”.

TEATR „SYRENA”

Traugutta 1.

Dziś i codziennie przedstawienie pt „Bez żelaznej kurtyny”.

Początek przedst. o godz. 19.30 — Kasa czynna od godz. 10—13 i od 16 (tel. 272-70)

TEATR „GONG”

Południowa 11

„Przez dziurkę od klucza” z Dymszą i Gierasiemskim. Początek o 19.30.

TEATR „SYRENA”, Traugutta 1

Ostatnie 4 dni programu p. t.

„BEZ ŻELAZNEJ KURTINY”.

Udział biorą: Maria Bielicka, Stefania Górka, Stefania Grodzienka, Regina Grabowska, Irena Malkiewicz, Henryka Stankiewicz, Zygmunt Chmielewski, Edward Dzielowski, Wacław Jankowski, Wacław Kucharski, Jerzy Pichelski, Kazimierz Pawłowski, Józef Matyszewski, Stefan Wilas.

Początek przedstawienia o godzinie 19.30. Kasa czynna od godz. 10 do 13 i od 16. W środę dnia 6 listopada rb. premiera komedii muzycznej pióra Z. Gozdawy i W. Stepnia p. t.

„MOJA ŻONA PENELOPA”

Poszukiwanie rodzin

IRENA KOZŁOWSKA, lat 17, córka Stanisława, zam. w Piotrkowie Tryb. ul. Roksyńska 21, wyszła z domu 15. X. 1946 do fryzjera i do dnia dzisiejszego nie powróciła. Rysopis: jasno-blondynka, włosy krótkie, niska. Ktośkolwiek wiedziałby o losie zaginionej proszony jest powiadomić opiekunów na powyższy adres.

Lokale

PILNIE poszukuję pokoju z kuchenką, śródmieście. Zwrot kosztów remontu, wynagrodzę za wskazanie nawet z małym remontem. „Płonie”.

PRZEMYSŁOWIEC poszukuje 1—2 pokoi wygodnych. Dzwonić 114-06 od 8—16 prócz świąt.

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

LECZNICA-PRZYCHODNIA Piotrkowska Nr. 3. Porady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. przyjęcia 10 — 19.

Dr B. DOBROWOLSKI, specjalista chorób nerwowych i seksualnych, przyjmuje 3—5.

Dr LENCZEWSKI — choroby kobiece i akuszerka, obecnie Łódź, ul. Sienkiewicza 51. godz. 8 — 7 tel. 181-4

Dr ŁOZA EMIL, specjalista w chorobach skórnych, wenerycznych przyjmuje od 12—2. 6—8 tel. 179-56 Sienkiewicza 34.

Dr KWCALCZYK JERZY. Choroby skórne i weneryczne, przyjmuje Żeromskiego 41 — 1. 3—6 Tel 150-53

Dr TADEUSZ CHECIŃSKI, asystent szpitala skórno wenerycznego św. Marii Magdaleny, przyjmuje 4—6, Piotrkowska 157, tel. 203-11.

Dr med. I. VOGEL ze Lwowa — specjalista chorób kobiecych i akuszer, przyjmuje, ul. Narutowicza 4, tel. 260-92.

Dr med. GLAZER, choroby skórne i weneryczne. Ordynuje 5—8 pp. Andrzeja Nr 28, tel. 179-17.

Dr med. LUTOWIECKI JERZY, choroby skórne i weneryczne. Legionów 9, przyjmuje 3—6, tel. 156-10.

Dr med. SIENKO KSAWERY specjalista chorób skórno-wenerycznych. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132 godz. 12—2 4—6.

Lekarz-dentysta ZOFIA BALICKA. Przyjmuje od 10—13 i od 16—19, Moniuszki 11, II piętro, tel. 151-15.

Dr med. S. ŻURAKOWSKI specjalista chorób skórnych, wenerycznych moczopłciowych Piotrkowska Nr 33, godz. 12—1 i 3—5 1/2.

Dr RATAJ-ŻURAKOWSKA specjalistka chorób skórnych, wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska. Piotrkowska Nr 33, godz. 12—1 i 3—5 1/2.

Dr PIWECI ALEKSANDER, choroby wewnętrzne, Piotrkowska 35 przyjmuje 3—6.

Dr. MIRSKI, choroby kobiece, Żeromskiego 37, tel. 57-23, przyjmuje 4—7.

Dr ZOFIA SKONIECZKA, lekarz szpitala Kochanówka. Spec. chorób nerwowych przyjmuje 4—6, Piotrkowska 16. Leczenie elektrowstrząsowe.

Dr E. RÓZYCKI, specjalista chorób kobiecych i akuszerki, ul. Legionów 9, tel. 166-23, przyjmuje 1—6.

LEFANZ STOMATOLOG Alicja Burakowska choroby zębów i jamy ustnej, zęby sztuczne — powróciła. Andrzeja 2 Tel. 107-64.

Dr JERZY LUSZKIEWICZ choroby kobiece i akuszerka. Przyjmuje od 4—6, Legionów 3 m. 6, tel. 203-71.

Dr med. GUSTAW MARKIEWICZ, choroby skórne i weneryczne, Piotrkowska 109 m. 6. Tel. 138-52.

AKUSZERKA LAGOWSKA IRENA abiturientka Warszawskiej Kliniki prof. Gromadzkiego przyjmuje Zachodnia 52. Telefon 151-76.

AKUSZERKA Wojtasiewicz, abiturientka Warszawskiej Kliniki profesora Gromadzkiego przyjmuje — Pomorska 43.

Kupno — sprzedaż

MEBLE w dobrym i złym stanie kupuje stolarnia, Krasieckiego 3 przy Rzgowskiej przed Piaseczną.

BLACHĘ żelazną półtorametrową znacznie większą kupię. Al. Kościuszki 41 m. 4. Od 16—18.

OWCZARKA niemieckiego szczeniaka (wilczurka) kupię. Oferty „Wilczur”.

ZESZYTY, bruliony bezdrzewne, CELOFAN bezbarwny, ceny hurtowe, poleca: „Składnica Biurowa”, Łódź, Piotrkowska 69, telefon 116-60. Prowincja za załączeniem.

OLÓW twardy, stary metal drukarski, antymon i cynę w każdej postaci i ilości kupuję: „Biały Metal”, Łódź, Lipowa 54, tel. 155-64

MEBLE — Sprzedaż — Kupno — Zamówienia — Zamiany. Łódź Piotrkowska 275, Galar i Bernacki.

DOM MEŁOWY. Poleca najtaniej meble biurowe, sypialnie, stołowe, gabinety, kuchnie, tapczany, leżaki, stoły i krzesła, duży wybór. Obsługa fachowa. Dom Mełowy Łódź, Piotrkowska 154 tel. 202-8.

FRYZJERSKIE artykuły poleca firma Banasiak i Gajewicz, Łódź, Daszyńskiego 36 tel 105-62. duży wybór, niskie ceny.

KUPIĘ obrazy, srebro w każdej ilości, dywany perskie, znaczki filatelistyczne, ramiy na wet używane. Ocena obrazów. „Dom Sztuki” Piotrkowska 84.

ŁÓŻKA polowe, kierzynny, krzesła, łyzki, wafelki, paliki, Południowa 6 — ceny hurtowe.

MIĘTE, mentol, wanilinę i inne olejki cukierkowe, oraz staniol, bombonierki i opakowania kupuję. M. Mroziński, Warszawa, Brukowa 26. Informacje w Łodzi: Staszewski, Radwańska 50, telefon 102-81.

SREBRÓ w każdej postaci kupuje firma Feliks Bem — Legionów 25a.

Zaofiarowanie pracy

KSIEGOWI do pracy w zakładach przemysłowych potrzebni. Zgłoszenia pod „Plan Kont” do administracji.

ROBOTNIKÓW do prac ogrodowych na okres kilku tygodni poszukuję. Wynagrodzenie dobre. Zgłoszenia 9—15. Związek Ogrodników, Piotrkowska 80.

POTRZEBNA do samotnego z synkiem inteligentna do prowadzenia domu. Zgłaszać Żwirki 3, m. 3, 15-18

POTRZEBNA pomocnica domowa ze świadectwami. Wiadomość Piotrkowska 71. Zakład Fotograficzny.

NATYCHMIAST POTRZEBNY magister lub pomocnik do wiejskiej apteki. Warunki dobre. Zgłoszenia Narutowicza 103/1, od 17—19.

POTRZEBNA służąca do wszystkiego. Warunki dobre. Radwańska 9 m. 6a. Kapelińska.

STOLARZ meblowy potrzebny. Łęczyska 20.

Różne

2000 NAGRODY za zwrot brązowej teczki, zagubionej w tramwaju Nr. 5, Kasiński Jan, Rzgowska 40 (owocarnia).

ZAGINAŁ pies wyżeł, 4 mies. na grzbiecie łatka — kotwica. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Wodna 12/14 m. 9. Telefon 210-16

PRZYBLAKAŁ SIĘ pies — wilk. Podgardle białe, przednie łapy białe. Do odebrania św. Jana 31, Jarząbek Tadeusz.

ZAGINAŁ 27 bm. suka seter irlandzki, maści jasno-brązowej. Wabi się Ara. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Zabienice, Wielkopolska 69.

ZAGINAŁ 27 bm. w parku Poniatowskiego pies wilk 3 miesięczny. 800 zł. za odprowadzenie lub wskazanie adresu. Piotrkowska 189 m. 3.

RADIOODBIORNIKI — naprawę — szybko — tanio. Porady, sprawdzanie radioodbiorników bezpłatnie. Firma S. Koralczyk, Piotrkowska 221 tel. 208-14.

KOTĘ roczną, trzymiesięcznego kotka lub koteczka oddam tylko w dobre ręce — ludziom bez małych dzieci. Daszyńskiego 33, m. 20.

Zagubione dokumenty

SKRADZIONO kartę ewakuacyjną i dowód osobisty Szulaga Władysław, wieś Bartochów, pow. Sieradz, woj. łódzkie.

UNIEWAŻNIAM zagubione zwolnienie z obozu Zuthaus Amborg, kartę rejestracyjną z pracy, kartę rejestracyjną RUK Bolesławiec, odciśnięcie wymeldunkowe oraz portfel brązowy wraz z zdjęciami na nazwisko Kosicki Tadeusz. Zgorzelec, Daszyńskiego 62. Proszę o zwrot na adres Rzgowska 9. Kosicka Renia.

SKRADZIONO dowód osobisty, kartę rej. RUK Włochy, kartę zwolnienia z wojska, kartę rej. na sklep oraz kwity podatkowe na nazwisko Suszek Kazimierz, Pruszkowo, Wesoła 32.

ZAGUBIONO dokumenty na nazwisko Grudecka Eugenia. Proszę znaleźć o zwrot za wynagrodzeniem, Limanowskiego 168.

ZAGUBIONO kartę rowerową Nr. 3622, leg. Z. plekarzy i portfel skórzany na nazwisko Firsa Stanisław, Śląska 4. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem.

SKRADZIONO kartę ewakuacyjną i zaświadczenie w podlegu na nazwisko Sadalla Apa nazwicz, Borsucza 14 (Stefanowicz).

SKRADZIONO: akt ślubny, palcówkę, kartę odzieżową, 4 żywnościowe, 2 świadectwa ukończenia kroju. Bartosik-Bukowska Janina i dekret kolejowy Marianna Bartosik. Nowy Świat 15.

Poszukiwanie pracy

MŁODA energiczna poszukuje pracy ekspedientki w sklepie. Zgłoszenia do Expressu pod „Sumienna”.

Nauka

TLUMACZ PRZYSIĘGŁY: rosyjski, angielski, francuski, hiszpański, niemiecki. Listy, podania. Piotrkowska 84 front — pierwsze piętro — od trzeciej.

Andrzej Żariski

Daj mi słon!..

Powieść o życiu Łodzi — przed wojną, podczas okupacji i po wyzwoleniu

— Uczcilibyśmy w ten sposób najgodniej pamięć tego cichego bohatera — skinał głową Orszewski.

Majster Mikulicz uśmiechnął się.

— Pamięć o nim uczcilibyśmy już w sposób bardziej głęboki. Duch jego żyje wciąż między nami. I powiada: „służmy zawsze wiernie swojej ojczyźnie!” Niedawno jeszcze walczyliśmy z bronią w ręku o jej wolność. I doczekaliśmy się jej. Ale to jest dopiero pierwszy etap. Drugi etap, to może mniej efektowna, ale również istotna walka o odbudowę zniszczonego kraju. Tylko gromadnym wysiłkiem, tylko ciężką pracą podźwigniemy kraj z ruiny. My, robotnicy tej

fabryki pamiętamy o tym. Więc nie deklamujemy — ale zakasaliśmy rękawy i wzięliśmy się do pracy.

Orszewski stracił przez moment poczucie miejsca i czasu.

Zaraz, kto mówił mu o tym samym w sposób równie prosty i mocny? Ach, prawda...

— Ciężki był oddech umierającego Piotra Mrocza. Niedaleko dymił oświecimski piec krematoryjny. Oni otoczyli starego zwartym kołem, on zaś szeptał:

— Po wojnie będziemy krajem zniszczonym moralnie i materialnie. Dlatego wy, którzy pozostaniecie przy życiu, musicie o tym pamiętać i pracować

zgodnie. Bo tylko zespolenie wysiłków wszystkich warstw społecznych: inteligencji zawodowej, robotników i chłopów podźwignie kraj z upadku.

Mroczek nie doczekał się wolnej Polski. Zato on, inżynier Orszewski, pozostał przy życiu. I będzie realizował testament ojca Hanki. I pozostaną tu na zawsze!

— Przyszedłem tutaj — powiada szczerze do Mikulicza — ażeby rozpatrzyć się w sytuacji. Nie bardzo jeszcze byłem zdecydowany co z sobą począć. Teraz jednak widzę jasno: powrócę tu do was, ażeby razem z wami wziąć ten udział w tym najszlachetniejszym ze wszystkich wyścigów: wyścigu pracy.

— Znając pański patriotyzm i pańską szlachetność, ani przez sekundę nie myślałem, że może być inaczej! — ciepło uśmiechnął się do niego Mikulicz.

Idą dalej tętniącymi pracą halami. Jednakowoż inżynier nie czuje się teraz tutaj tylko gościem, ale współpracownikiem. Czujnym uchem wsluchuje się w rytm huczących maszyn, okiem fachowca spogląda na długi szereg tkackich warsztatów.

Przy jednym z nich stoi Wacław Baldziński.

Orszewski poznał go natychmiast i szybko podchodzi do niego.

Tamten rozpromieniony wyciąga rękę.

— Co za spotkanie!.. Co za spotkanie!.. — woła. — Prędeż bym się śmiał ci sprowadzić! Jak się...

Urywa, bo nie wie, jak powiedzieć „jak się masz” czy „jak się pan ma”.

Łączy ich tyle mocnych wspomnień oświęcimskich. Przeżyli z sobą przeźniewnie dramatyczne godziny. Tam w obozie byli kolegami, podczas pamiętnej ucieczki zbliżyli się jeszcze bardziej.

Ale teraz czasy się zmieniły. Wacław Baldziński jest kulturalnym robotnikiem. Szanując własną godność, szanując przy tym tych, którzy w hierarchii społecznej stoją od niego wyżej.

Tu, w fabryce, inżynier Orszewski jest jednym z jego przełożonych. Czyż więc, on, zwykły tkacz, ma prawo tak jak w obozie, powiedzieć do niego „ty”? Ale Orszewski jak gdyby wyczuł rozterkę Baldzińskiego, bierze go serdecznie w ramiona.

— Ach, Wacku! Więc jednak ocalałeś!.. Daj bracie pyska!

(D. c. n.)

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 102a. Telefony: 129-13, 137-47

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 15—18, tel. 112-60

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „EXPRESS ILLUSTRACYJNY”

DZIAŁ OGŁOSZEŃ: Piotrkowska 102a. — Ceny ogłoszeń: Drobne — za wyraz pełnowyrazowy poza tekstem — 5 zł. inne ogłoszenia za numerach niedzielnych i świątecznych — 50 proc. drożej.

Obdruki w drukarni L. L. W., Łódź. Żwirki 12